Sayı – 15

Harp Mecmuası

Yıl – 2

Kanun-ı evvel 1332 **Rebiulevvel 1335**

Fiyatı: 1 kuruş

İdârehâne: İstanbul – Cağaloğlu Kapalıfurun Sokağı numro 6 (Telefon 1854)

On beş günde bir çıkar asker ve muharebeden bahs eder risale-i musavvere

İstanbul ve vilayât için posta ücreti de dahil olduğu halde bir yıllık iştirak bedeli **25** kuruş

T.C. BAŞBAKANLIK
BASIN YAYIN VE ENFORMASYON
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Uzak harp cephelerini teftişde: Niş şehrinde Bulgar kumandanı, başkumandan vekilimize bu yoldan geçen kıt'âtımıza dair nakl ederken.

Harp Mecmuası

Kanun-ı evvel 1332

Rebiulevvel 1335

T.C. BAŞBAKANLIK
BASIN YAYIN VE
ENFORMASYON
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Şiir:

SERHADDEKİ ASKERE

Elin gevşerse şâyet bir ufak meyl-i rehâvetle,
Düşer sıtiyle (?) mağrûr olduğun bayrak mezelletle,
Kopar târihinin şîrâze-i te'yîdi bir günde,
Hazan-ı saltanat ağlar uçan yapraklar üstünde!
Bugün azmin hurûşân olmamış, yahut gecikmişse
Yarın artık ne ferdâ var ne bir yer var ne bir kimse!
Ne dârâtın ne tarihin kalır her şey biter her şey;
Çürür tâbut-ı devlet gün geçip gittikçe peyderpey
Evet, ânî ölüm bir kurtuluş bir zevktir, lâkin
Felâkettir ki tedrîcen biter enkâzı bir mülkin
Ezilmek istemezsen sen vatan enkâzı altında
Yetiş teyîde kâdir ellerin var haydi vaktinde
Yetiştin, bezl-i cân, bezl-i emel, bezl-i eyâl ettin;
Ecelle âşinâ çıktın, ölümle hasbihâl ettin;
Fakat dört beş yıl evvel tam aman yâ Rabb ne sarsardı,
Beyaz alnında bir zıll bir çamur bir kirli şey vardı,
Yıkanmış parlıyor artık bugün hûn-ı necîbinle;
Değil arkanla artık işte tam göğsünle kalbinle
Gelip çarpıştı a'dâ-yı vatan bir dalga şeklinde;
Cerî göğsün demir tînetli bir sâhil kadar zinde,
O alçak dalganın pîşinde yükseldikçe yükseldi,
Çıkıp ser-i şâhik a'sâr ucundan burca yükseldi!
Tahakküm eyledin âfâka, hâkim oldun eflâke,
Görünmez oldu bilsem nerdedir düşman denen gölge?(*)
Fakat fahretme erkendir, vazîfen bitmemiştir bak
Yed-i a'dâya geçmiş inleyen mâtem tutan toprak
Nedir bildin mi? Nâmûs-i siyeh bahtındır, ey erkek!
Kolaydır belki cân vermek fakat güç memleket vermek!
Girîbân-ı vatandır bekliyor bir dest-i istirdâd
O topraklar ki zerrâtında inler bir yığın ecsâd!

Midhat Cemal

* **Çanakkale**

Deden şehnâmeler magbûtu bir çok vakalar yapmış,
Cesetten destanlar, ruhtan mecmualar yapmış;
Senin necdetli hûnundan da oğlun şâheser bekler,
Bedâyi' ihtirâ eyler ölüm bahsinde erkekler.
Vücûdun muktedir olmaz da na'şın kurtarır belki!
Halâs etmek ne devlet na'ş-ı fersûdenle bir mülki
Gelir tayfın kadîdin tahtı bekler tâcı hıfz eyler;
Çıkan rûhun uçar ulviyyet-i mîrâcı hıfz eyler.
Bugün na'ş-ı nebî gelmiş senin azminde medfûndur,
Cömert olmazsa din uğrunda hûnun Kabe dil-hûndur;
Sen olmazsan yarın yoktur vatan nâmında bir toprak,
Bugün cevvâl elin tutmazsa bezdir taptığın bayrak!
Bugün hallet muallak kalmasın mabedlerin târı,
Yarın dünyada yer bulmaz alınlar secde mikdarı!
Dilersen pâyitahtın olmasın hicranlı kalbinde,
Süleyman'ın, Selim'in, Fâtih'ın destârı bir ukde;
Dilersen yapmasın düşman hükümdârânı ey bedbaht;
Yarın hep pâdişâhân-ı selef sandukasından taht;
Dilersen gezmesin zilletle hüsranlarla yerlerde,
Eğilmek bilmeyen cephen Hudâ'dan başka bir ferde;
Cerî göğsünde kan lazım, gayûr alnında bir çok ter,
Bugün ceddin kadar gayret yetişmez fazla azim ister!
Muazzam altı asrın imtidâd-ı nûru nesc etmiş
Gelip târihinin sırtında bir şîrâze-i müthiş;
Evet lâkin, bugün ecrâmı sarsan gird-bâd işte
Helâlinden bırakmak istemez bir parça serrişte;

شعر :

سر حدده کی عسکره

دده‌لك شهنامه‌لر مغبوطی رجوق وقعه‌لر یاپمش ،
جسددن داستانلر، روحدن مجموعه‌لر یاپمش ؟
سنك نجدتلی خونکدن‌ده اوغلك شاه اثر بکلر ،
بدایع اختراع ایلر أولوم بخنده أرکلر .
وجودك مقتدر اولمازده نعشك قورتاریر بلکه !
خلاص ایتمك نه دولت نعش فرسوده‌کله برملکی !
کلیر طیفك قدیدك تختی بکلر تاجی حفظ ایلر ؟
جیقان روحك اوچار علویت معراجی حفظ ایلر .
بوکون نعش نجی کلشن سنك عزمکده مدفوندر ،
جومرد اولمازسه دین اوغرنده خونك کیمه دکوندر ؟
سن اولمازسه‌ك یارین یوقدر وطن نامنده برطوپراق،
بوکون جوال أللك طوتمازسه به‌زدر طابدیغك یاپراق!
بوکون حل ایت معلق قالماسین معبدلرك تاری ،
یارین دنیاده بربولماز آللر سجده مقداری !
دیارسه‌ك پایتختك اولماسین هجرانلی قلبنده ،
سلیمانك، سلیمك ، فاتحك دستاری برعقده ؟
دیارسه‌ك پایماسین دشمن حکمدارانی ای بدبخت ؟
یارین هپ پادشاهان سلف صندوقه سندن تخت ؟
دیارسه‌ك کزمه‌سین ذلتله خسرانلرله برلرده ،
أکیلمك بیله‌یین جبهه‌ك خدادن باشقه برفرده ؟
جری کوکسکده قان لازم، غیور آلنکده برچوق تر،
بوکون جدك قادار غیرت به‌تیشمز فضله عزم ایستر !
معظم آتی عصرك امتداد نوری نسج ایتمش
کلوب تاریخك صیرتنده برشیرازهٔ مدهش ؟
أوت لکن، بوکون اجرامی صارصان گردباد ایشته
هلاللکدن براقق ایسته‌من برپارچه سررشته ؟

أللك گه‌وشرسه شاید براوفق میل رخاوتله ،
دوشر صیتیله مغرور اولدوغك یاپراق مذلتله ،
قوپار تاریخك شیرازهٔ تأییدی برکرند ،
خزان سلطنت آغلار اوچان یاپراقلر اوستنده !
بوکون عزمك خروشان اولمامش، یاخود گجیکمشسه
یارین آرتیق نه‌فردا وار نه‌برر وار نه‌برکیسه !
نه دارائك نه‌تاریخك قالیر هرشی بیتر هرشی ؟
جورور تابوت دولت کون کجوب کیتدکجه بی‌درپی ...
أوت ، آنی أولوم برقورتولوش بر ذوقدر، لکن
فلا کندرکه تدریجاً بیتر انقاضی برملکك .
أزیلك ایسته‌مزسه‌ك سن وطن انقاضی آلتنده
یتیش تأبیده قادر أللرك وار هایدی وقتنده .
یتیشدك ، بذل جان ، بذل امل ، بذل عیال ایتدك ؟
اجلله آشنا چیقدك، أولومله حسبحال ایتدك ؟
فقط درت بش بیل أول تام آمان یارب نه‌صرصردی ،
بیاض آلنکده بر ظل برجامور برکیرلی شی واردی ،
بیقانمش پارلایور آرتیق بوکون خون نجیکله ؟
دکل آرقه‌کله آرتیق ایشته تام کوکسکله قلبکله
کلوب جاریشدی اعدای وطن بردالغه شکلنده ؟
جری کوکسك دمیر طیتلی برساحل قدر زنده ،
او آلچاق دالغه‌نك پیشنده یوکسلدکجه یوکسلدی ،
چیقوب سر شاهق اعصار اوجندن برجه یوکسلدی !
تحکم ایله‌دك آفاقه ، حاکم اولدك افلاکه ،
کورونمز اولدی بیلسم نرده‌در دشمن‌دینن کولکه ؟ [*]
فقط فخر ایتمه ایرکندر، وظیفه‌ك بیتمه‌مشدر باق
ید اعدایه کچمش ایکله‌ین ماتم طوتان طوپراق
نه‌در بیلدکمی ؟ ناموس سپهبختکدر، ای أرکك !
قولایدر بلکه جان ویرمك، فقط گوچ مملکت ویرمك !
گریبان وطندر بکله‌یور بردست استرداد ،
او طوپراقلرکه ذراتنده ایکی بریغین اجساد !

[*] چاناق قلعه .

مدحت جمال

Necmeddin, pür neşe koşa koşa içeri girdi ve babasının kucağına atılarak tombul kollarıyla boynuna sarıldı, acûl ve tıflânî bir edâ ile merak-âver bir şeyi anlatıyormuş gibi dizlerinin üstünde sallanarak; "Baba! Pâdişahımız cenk açmış.. Davullar onun için çalıyormuş, askere gidiyorlar; gidenler ya gâzi, ya şehîd olacaklarmış... Babacığım sen de onlar gibi ya gâzi ya şehîd olmayacak mısın?" diyordu.

Askerlerimiz Galiçya siperlerinde vatan sevgisine dair sohbetde

Bu suâl, kırmızı yanakları üstüne sarkan kıvırcık lüleli saçlarını ihtizâza getirirken iri ve siyah gözlerinin nurunu, uzun kirpiklerinin arasından babasının nazarlarına akıtıyordu.

O, işte şimdi bu hayâli der-âgûş eyliyordu. Ve etrafındakilerden bir cevâba intizâr etmeyerek bilâ-ihtiyâr, âh acaba Necmeddin, ya gâzi, ya şehîd olmak için ayrılan babasını özledi mi? diye sordu. Sonra yine daldı hayâlen memleketinin sihrlerini ta'tîr eden bahçeliklerinin içinde biraz dolaştı. Nihayet birdenbire bir şey hatırlamış gibi vâlidesini gözünün önüne getirdi. O, bir gün hastalığında babasının Plevne'deki hürûcta yaralanan Osman Paşa'yı nasıl sırtında taşıdığını, sonra nasıl şehid olduğunu yastığının başında ağır ağır hikaye ediyordu. Şehid babasını bir lahzâ takdis etti. Sonra onun vefatından milletinin hayatına nakl-i zihn eyledi. Mohaç muhârebelerini Viyana muhâsaralarını düşündü ve gururunu kabartan hülâsa-i tefekkürâtını îlân edermişçesine: "Koca Türk buraları kaçıncı defadır kanınla suluyorsun? diye haykırmaktan kendini alamadı.

Fahreddin Çavuş'un tahayyülâtını kimse ihlâl etmiyor ve bilmiyordu. Yalnız, sağ budunun

Siperde Osman Onbaşı-Vatanın nûr-ı ikbâli ona gölge olmuş uyurken

Galiçya Mefahirinden:

[*] FAHREDDIN ÇAVUŞ

1

Gecenin mâtemdar perdesi muhârebenin dehşetini örtmüştü o günün havl-engiz tarrakaları vâveylâsı mahşerî karanlıkların ebâdı içinde dinleniyor gibiydi... Herşeye az veya çok bir kesel târi...

Ara sıra bir yaylım ateş.. Bu, kim bilir ne kadar mütenebbih havâsın bakiyye-i tehevvürü!... Bir, birkaç top! Sanki îlân-ı mütâreke eden gecenin mütehevvirlere karşı sayha-ı tehdîdi.

Fahreddin Çavuş, tüfeğine yaslanmış vakur tavrıyla bu muğfil mütarekenin feshini hazırlayan nâ-tüvân asabiyyeti temâşâ ediyormuş gibi dalgındı. Gündüzün çok yorulmuş "Bekerhouse/Beackerhouse" ormanının cenûb kenarındaki sâlhurde ağaçların her birinin dibine bir Moskof cesedi dikmek için akşama kadar parmağını makineli tüfeğinin tetiğinden ayırmamıştı.

Bu günün hamûle-i şân ve şerefi onun rûhuna bir inbisat-i nevîn vermiş, meşgûl-ı hayâl düşünüyor... Etrâfını saran üçer beşer kişilik meclislerin harâretli bahislerine ehemmiyet vermiyor; hatta bu muhâverelerden kendisine, kendi menâkıbine

âid olanları bile işitmiyordu. Herkes ondan, onun nişancılığından, metânetinden, sürat-i intikâlinden bahsediyor; o, hiç duymuyordu bile.

Onun tefekkürâtı kendi samîmî hatırâtına aitti. Bunları tahattur etmeyi kastetmeden sükûn ve istirâhatın tahrik edildiği bir faâliyet-i dimâgiye ile tahayyül eyliyordu. Hayaller, bir sinema şeridi gibi berkî bir fâsıladan sonra yekdiğerini takib ediyor. Onu bazen vatanına, hâr ve rahîm aile yuvasına yaklaştırıyor, sokuyor; bazen yalnız ve tenha tâ uzaklara götürüyor, bırakıyor.

O, bu düşüncelerle müskir bir huzûz içinde ne vakitten beri sevdiklerine karşı duyduğu hicrânı uyutuyordu. Bir gün yine böyle dalmıştı. Dışarıda çalınan davulların sesi vicdânında derin bir teessür, lâkîn pederini şehîd eden ve oğlunu küçük yaşta yetim bırakan düşmanına karşı büyüttüğü intikâmın zamân-ı hululünü idrâk eyleyen bir müntakim, fiil-i intikâmın arefesinde nasıl pür-kin ve şevk-i müteheyyic ise öyle bir teessür husûle getiriyordu.

[*] Fahreddin Çavuş 63. Makineli Tüfek Bölüğü'nün 1. Takım Kumandanı olup Galiçya muharebelerinde hârikalar gösteren kahramandır. Künyesi Urfalı Mustafa oğlu Muhammed Fahreddin'dir. 17 Teşrin-i evvel taarruzu hazırlıkları yapılırken bizzad bir keşif icrası esnasında şehit düşmüş ve nâmına izafetle yad edilen Fahreddin Çavuş Tepesi'ne defnolunmuştur.

غالیچیا مفاخرندن:

فخرالدين چاووش [*]

١

كيجه‌نك مأتمدار پرده‌سى محاربه‌نك دهشتى اورتمشدى . او كونك هول انكيز طرافه‌لرى ، واويلاسى محشرى قارا كاغدلرك ابعادى ايچنده ديكلنيور كبى ايدى. هر شه‌آز وياچوق بركل طارى....

آره صره بر پايلم آتش . . بو، كيم بيلير نه قدر متنبه حواسك بقيهٔ نهورى !.. بر ، بر ، تاچ طوب ! صانكه اعلان متاركه ايدن كيجه‌نك منهورلره قارشى صيحهٔ تهديدى ..

فخر الدين چاووش ، تفنكنه ياصلانمش وقور طورىله بو مغفل متاركه‌نك فسخنى حاضرلا. يان‌ناتوان عصبيتى تماشا ايدييورمش كبى طالعيندى. كوندوزين جوق يورولمش، «بكر هاوز» اور. ماتنك جنوب كنارنده‌كى سالخورده آغاچلرك هر برينك دبنه بر موسقوف جدى دبكمك ايچون اقشامه قدر پارمغى ماكنه‌لى تفنكنك تتكندن آيرماميشدى.

بو كونك جولهٔ شان و شرفى اونك روحنه بر انبساط نوين ويرمش،متغوف خيال دوشو. تيور . . اطرافنى صاران اوچر بشر كتيلك مجلسلرك حرارتلى بحثلرينه اهميت ويرميور ، حتى بو محاوره‌لردن كندينه ، كندى مناقبنه عائد اولانلرى بيله ايشتميوردى. هر كس اوندن، اونك نشأتجيلغندن ، مناقبندن ، سرعت انتقالندن بحث ايدييور ، او ، هيچ دوشيوردى بيله .

اونك تفكراتى كندى صميمى خاطراتنه عائد ايدى. بونلرى تخطر ايتمكى قصد ايتمه‌دن سكون و استراحتك تحريك ايلديكى بر فعاليت دماغيه ايله تخيل ايليوردى . خيالار ، بر سينه‌ما شريدى كبى برق بر فاصله‌دن سوكرا يكديكرينى تعقيب ايدييور. اونى بعضاً وطننه، حار و رحيم عائله‌سنه بواسته پاقلاشديريور ، صوقيور ، بعضاً ياليكز و تنها تا اوزاقلره... كوتوريور براقيور .

او، بو دوشونجه‌لرله مسكر بر حظوظ ايچنده نه‌وقتدنبرى سودكارينه قارشى طويديغى هجرانى اويوتيوردى . بركون يىنه بوله طالمشدى . طيناروده ،جاليشان داوولرك سسى وجداننده درين بر تأثر ، لكن پدرينى شهيد ايدن واوغلنى كوچوك ياشده يتيم براقان دوشمانه قارشى بيوتديكى انتقامك زمان حلولنى ادراك ايلەين بر متنفم ، فعل انتقامك عروسنده لصل پركين و شوق مهيج ايسه اونله بر تأثر حصوله كتيرموردى.

[*] فخرالدين چاووش، ٦٣نجى ماكينه‌لى تفنك بلوكنك برنجى طاقم قوماندانى اولوب غالیچيا محاربه‌لرنده غازه‌لر كوسترن بر قهرمانمدر . كنديسى اورنه‌لى مصطفى اوغلى محمد فخرالدين‌در. ١٧ تشرين اول تعرضى حاضرلغنى يابيلديكن دقيقه‌لرده كشف اجراسى اثناسنده شهيد دوشمش و نامنه اضافتله ياد ايديلن فخر الدين چاووش تپه‌سنه دفن اولونمشدر .

نجم‌الدين، پرنشه قوشه، قوشه ايچرى كيردى و باباسنك قوجاغنه آتيله‌رق طومبول قوللرىله بوينه صارلدى ، عجول وطفلانه برادا ايله مراق‌آور برشئ آكلاتيورمش كبى ديزلرينك اوستنده صالللانه‌رق بابا ! پادشاهمز جنك آچش . داووللر اونك ايچون چالينيورمش ، عسكره كيديبورلر، كيدنلر يا غازى ، يا شهيد اولەجقلرمش ... باباجغم سن‌ده اونلر كبى ياغازى، ياشهيد اولمايەجقميسك؟ ديبوردى .

عسكرلرمز غالیچيا سيرلرنده وطن سوكيسنه دائر صحبتده

سيرده عثمانه اوغلى – وطنك نور اقبالى اولمق كولكه اولتسن اوتوركن

بو سؤال ، قهرمنى بناقلرى اوستنه صارقان قيوبرجق لولەلى صاچلرينى اهتزازه كتيرركن ابرى وسياه كوزلرينك نورينى ، اوزون كيرپيكلرينك آره‌سندن باباسنك نظرلرينه آقيتيوردى .

او، ايشته شمدى بو خيالى درآغوش ايليوردى . و اطرافنده كيردن بر جوابه انتظار ايتمه‌يەرك بلا اختيار : آه ! عجبا نجم الدين، ياغازى، ياشهيد اولمق ايچون آيريلدن باباسنى ثوزله‌دمى ؟ ديه صوردى . سوكرا يىنه طالدى خيالاً مملكتنك سحرلرينى تعطير ايدن باغچه‌لكلرينك ايچنده برآز طولاشدى. نهايت بردنبره برشى خاطرله‌مش كبى والده‌سنى كوزينك اوكنه كتيردى. او ، بركون خسته لكنده باباسنك يانه‌ده‌كى خروجده پارالا. نان عثمان پاشايى تصل سيرننده طاشيدىغنى. سوكرا تصل شهيداولديغنى ياسديغنك پاشنده آغير،آغير حكايه ايدييوردى. شهيد باباسنى برلحظه تقديس ايتدى. سوكرا اونك وفاتندن ملتنك حياتنه نقل ذهن ايلدى. مهاج محاربه‌لرينى، وياخه محاصره‌لرينى دوشوندى وغرورينى قاباردقان خلاصهٔ تفكراتنى اعلان ايدرمشجه‌سنه: «قوجه‌تورك! پورالرى قاچيجى دفعه‌در قاتكله صولبورسك ؟ » ديه حايقيرمقدن كندينى آلمادى .

فخرالدين چاووشك تخيلاتى كيمسه اخلال ايتمورلر ويليوردى. ياليكز، صاغ بودونك

Romanya Cephesi'nde askerlerimiz Başkumandan Vekilimiz önünden Tuna'yı geçmeye giderlerken

Galiçya'da müttefik zâbitanla beraber bir fırkamızın karargâhında

değişir, hatta uykularda bile bir başkalık vardır. Serâpâ tıkız kesilmiş vücûdu ince bir tül gömlek gibi sarar, uykudan ziyade latîf bir gaflet. Tabiî rüyası da aynı rikkatte. En ince bir hareket, bu tülden gafleti dağıtmaya kâfîdir.

İşte nöbetciler hattının biraz gerisine bakılırsa görülür ki Galiçya kahramanları da ötede beride safa-yı vicdan aleminin semavî rüyalarına bürünmüş oldukları halde dem-güzar-ı vecd ve istiğrak!.. Bunu çehrelerinde nümayan olan tebessümde işhâd eyler. Kim bilir her birinde nasıl bir tehessür-i cansûzun tesellâ-yı manevîsi mübeddel-i sürur olmuş yaşıyor?..

Bazan bir mermi gelir; birinin, bir kaçının huzur ve rüyâsını ebede tahvîl eyler. Şehîd uzanır, fakat ruhu safâsıyla, rüyâsıyla illiyyîne uçar...

Yine böyle bir mermi, serseri bir obus mermisi canhıraş bir infilak ile birkaç şehidin cesedini, savurduğu topraklarla örttü. Fahreddin

Askerlerimiz mola esnasında

altında dinlendirdiği sol ayağını da uzatıp başını da makineli tüfeğe yasladığı zaman, ah acaba Necmeddin ya gâzi, ya şehîd olmak için ayrılan babasını özledi mi? diye söylendiğini pek uzağında olmayan mülâzımı işitmişi. Ondan sonra artık ısınmak için beş on adım ötede yakılmış olan ateşin açık turuncu şûleciği Fahreddin Çavuş'un harekâtını tedkik için genç mülazıma epey yardım etti.

"Koca Türk" diye başlayan ebedî nidâ-yı istifhâmı fırlattıktan sonra acaba ne düşünüyordu? Büyük Tûran kardaşlığını mı?. İşte bu genç mülâzımı da düşündürmeye başladı. Mühârebe meydanında pek iyi tanıdığı Fahreddin Çavuş'a bakıyor ve Türk kahramınındaki meziyetlerinin büyük Türk soyundan sürüp gelme ırkî mîraslar olduğuna hükmediyordu. Şimdi iki asker hissen, fikren bir yaşıyorlar; ara sıra gecenin sükûnunu uğultularıyla boğan top seslerine karşı bir hiç mânâsı ifade eden derûni bir istihfaf-ı nefretkârâne ile lâkayd... Onlar, Galiçya'nın yüksek şâhikalarından vatanlarına ait şeyler düşünüyorlardı.

Vazîfeyi hüsn-i îfâdan mütevellid bir inşirâh vardır ki; insan, lezâiz-i mâneviyeyi ancak bu gibi anlarda anlayabilir. Hele muhârebe meydanlarında kazanılan zaferin neşve-i câvîdânisi içinde kendinin de bir hâssa-ı fahr ve gururu olursa... Alelekser yorgunluk yorgunluğu izâle eder ve hiss-i vazîfe insanın gönlünde bir cennet açar. Görgüler, duygular her şey

رومانيا جبهه‌سنده عسكرلرمزك باش قوماندانه وكيلمز اوكندن طونه‌يى گچمكده كيدركن

عسكرلرمز مولا اثناسنده

غالبيماده منفى ضابطلرك پك پك فرقمزك قراركاهنده

ده كيشير. حتى ويقولرده بيله برباشقه‌لق ودر. سرايا تيقظ كيلدش وجودى ايچه بر تول كوملك كبى صارار، اويقودن زياده لطيف برغفلت. طاتلى رؤيالرده عينى دقيقه... اك ايچه بر حركت، بر تولدن غفلتى طاغيتمغه كافيدر.

ايشته نوتجيلر خطك برآز كيريسنه باقيليرسه كورولوركه غالبجيا قهرمانلرى ده اوته‌برده صفاى وجدان عالمك سماوى رؤيالرينه پورولمش اولدقلرى حالده دمكذار وجد واستغراق!.. يوزى بهره‌لرنده نمايان اولان تبسم‌ده اشهاد ايلر. كم بيلير هربرنده نصل برخنجر جانسوزك تسلاى معنويسى مبذل سرور اولمش ياشيور؟..

بعضاً مرمى كلور، برينك، برفاجنك حضور ورؤياسى ايده‌جك ايلر. شهيداوزانير، فقط روحى، صفاسيله، رؤياسيله علينه اوچار..

يينه بويله برمرمى، سرسرى بر اوبوس مرميسى جانخراش بر انفلاق الله بر فاج شهيدك جسدينى، صاووردينى طوپراقلرله اورتدى. فخرالدين

آلتنده ديكلنديرديكى صول آياغنى ده اوزاتوب ياشى ده ماكنه‌لى تفنكه ياصلادينى زمان، آه عجبا نجم الدين پاشا ى، يا شهيد اولق ايچون آيرىلان پاشانى اوزلديكى؟ ديه سو يلديكى پك اوزاقلشمه‌دن اولانلرى ملازمى ايتنشدن اوندن صوكرا آرتق ايصوغى بجود بش اون آدم اوتده يانلمش اولان آتشك چيقى، طوروبجى شعله‌جكى فخرالدين چاووشك حركاتى تدقيق ايچون كنج ملازمه آپى باردم ايتدى.

قوجه تورك! ديه پاشلايان ايدى ندای استفهامى فيرلاتدقدن صوكرا عجبا نه‌دوشو نيوردى؟ يوبوك تورانى قارداشلغنى؟.. ايشته بو. كنج ملازمى ده دوشوندورمكه پاشلادى. محاربه ميدانده پك اى طالعيدينى فخرالدين چاووشه باقدور وبو تورك قهر ماننده كى مزيتلرك يوبوك تورك صويندن سوروب كله عرق ميراثلر اولديغنه حكم ايدييوردى. شمدى ايكى عسكر حسأ، فكراً برپاشيورلر: آزه صره كيمه‌نك سكوتى اوغولتولريله بوغان طوپ سسلرينه قارشى بر هيچ معناسى افاده ايدن دروننى براستخفاف نفرتكارانه ايله لاقيد.. اولار، غالبجيانك بوكسك شاهقه‌لرندن وطنلرينه عائد شيلر دوشونيوردى.

وظيفه‌يى حسن افادن متولد برانشراح واردركه: انسان، لذائذ معنويه‌يى آنجق بوكبى آنلرده آكلايه‌بيلير. هله محاربه ميدانلرنده قازانيلان ظفرلك لذتى جاى بدائيسى ايجنده كندينك ده بر حصهٔ فخر وغرورى اولورسه.. على الاكثر بورغونلق، بورغونلقى ازاله ايدر وحس وظيفه انسانك كوكلنده برجنت آچار. كوركولر، طوپغولر، هرشى

Galiçya'da (Poddişalu) şühedâ mezarlığı âbidesi

Çavuş ayağa kalkmıştı. "Melun Moskof! Bunu senin yanına komam!" diye mırıldanıyordu. Sonra silahını alıp fırladı. Nereye gidiyor? Bunu ihtimal ki kendisi de bilmiyordu. Yalnız kendisinin kabul ettiği ve herkese bunu bellettiği bir prensibi vardı: İntikam almak. Düşmanın her cüretini, her teşebbüsünü cezasız bırakmamak. Şimdi o, bu prensibin peşinden koşuyordu.

Nöbetçiler hattından geçti; "Bekerhouse" kahramanı, intikamını kendine meşale edinmiş karanlıkları yarıyordu. Dikenli çalılar içinden dolaştı, bir dereye indi, bir ağacın dibine sindi, etrafı dinledi akan bir suyun şırıltısından başka bir şey işitilmiyordu. Bir lahza tereddütten sonra yine yavaş yavaş yürümeye başladı. Suyu geçti, yine tevakkuf edip yere kapandı, dinledi, dinledi... Arzusunu tatmin edecek bir çıt bile yok.

Yüksek bir yere çıkıp oradan vaziyete hakim olmaya karar verdi; sarp bir yerden tırmandı, bin müşkilâtla tepeye çıktı. Ooh!... Şimdi artık uzakta soluk bir ziyânın titrediğini görüyordu, ne yapacaktı. Görünen ışık pek uzakta değil miydi? Bir kayanın üstüne oturdu, biraz dinlendi ve sonra geceleyin ecsâmın uzakta göründüğünü düşünerek her halde oraya kadar gitmeye azmeyledi.

Fahreddin Çavuş, büyük bir toprak yığınının önünde, serâpâ tecessüs kesilmiş; en küçük bir şüphe ile lastik top gibi sıçrayacak bir vaziyette. Keskin nazarlarıyla

Galiçya'da kıt'âtımızın yapdıkları siperlerle tel örgülerinin uzakdan görünüşü

Kunduralarını çıkarıp palaska kayışına astı ve medhale doğru dolaştı.

Filhakîka tahmin ettiği gibi burası bir tarassud mevkii idi. Sûret-i mahsûsada oyulmuş ve üzeri toprak ve çalı örülmüş bu taş inin içerisini tenvîr eden mum, her şeyi izah ediyordu. İçindeki zâbit telefonla bir takım emirler vermeye başladı. Artık bunun bir batarya kumandanı olduğuna şüphe kalmamıştı. "Bekerhouse" kahramanı sevincinden bağıracaktı. Tüyleri ürpermiş, bir arslan gibi hemen şikârının üstüne atılmak istiyordu. Belindeki bombayı çıkardı, şimâl ayısını iniyle beraber berhevâ etmeği arzuladı. Sonra bu fikri beğenmedi karşı karşıya gelip mertçesine hesabını görmeye karar verdi; bunu muvâfık bulmadı. İyi haberler almak için kollarını bağlayıp karargâha götüreceğim dedi. İyi haber almak düşüncesi fikrinde en güzel bir tedbirin doğmasına sebep oldu. Meserretinden yumruklarını havaya kaldırarak sen ne vakit olsa benimsin! diye sıçradı, hemen telefon telini araştırmaya başladı.

Çok geçmemişti ki medhali önünde heyecanından yekpâre bir ateş gibi feverân eden Fahreddin Çavuş, selîm bir kuzu gibi iki büklüm telefon telini takip ediyordu. Yürüdü, yürüdü ve sonra ceht ve istikâmetini tayin için bir daha durdu. Şimdi tam kendi siperleri istikâmetinde bulunuyordu. İki gece evvel keşfe çıktığı zaman yanına aldığı beyaz şeritlerden bir deste çıkardı, orada telefon teline bağladı. Doğruca tabur kumandanının yanına koştu. Vaziyet-i askeriyyesini almış binbaşının karşısında canlı bir âbide-i zafer mahâbetiyle anlatıyordu. Beyaz şeridin ucunu bırakdığı zaman, nasiye-i bülendini, binbaşının bûse-i takdiratı örtmüşdü...

Muharebeden bir ay sonra siperlerimizin önünde kalmış Rus cesetleri

karanlıkları delercesine toprak yığınının sağını solunu tedkik ederken açılmış bir mazgaldan görünmemeye çalışıyordu.

Evet, avcı siperi değil münferid bir hendek olsa olsa bir tarassud mevkiidir. Arkadan dolaşıp medhalinden içine bakmalı ne var ne yok? dedi.

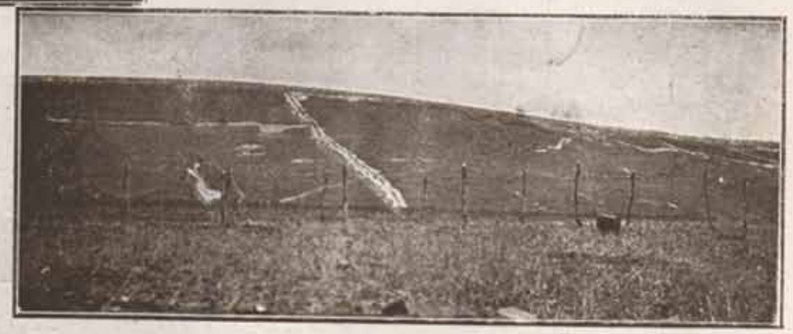

چاووش آیاغه قالقمشدی. « ملعون موسکوف ! بونی سنك یانه قومام » دیه میر. یلدانیوردی. سوکرا سلاحنی آلوب فیرلادی. نره‌یه کیدییور؟ بونی احتمال که کندیسی ده بیلمیوردی. یالکز کندیسنك قبول ایتدیکی وهرکسه بونی بلندیکی بر پرنسیپی واردی : انتقام آلمق. . دشمنك هرجرأتی، هرتشبثی جزاسز براقامق! شمدی او، بو پرنسیپك پشیندن قوشیوردی.

توپجیلر خطندن کچدی ، « بکر هاوز » قهرمانی، انتقامنی کندینه مشعله ایدینمش قاراکلقلری یاریوردی . دیکنلی چالیلر ایچندن طولاشدی ، بردره‌یه‌ایندی، برآغاجك دیبنه‌سینده، اطرافی دیکه‌دی آقان بر سویك شیریلیسندن باشقه‌برشی ایشیدیلمیوردی. بر لحظه ترددن سوکرا بنه پاواش ، پاواش یورومکه باشلادی. سویی کچدی، بنه توقف ایدوب بره قاپاندی ، دیکله‌دی، دیکله‌دی.. آرزوسنی تطمین ایده‌جك بر جیت بیله یوق .

یوکسك بر یره چیقوب اورادن‌وضعیته حاکم اولمغه قرار ویردی ، صارب بریردن طیرمانمدی ، بیك مشکلاتله تپه‌یه چیقدی، اووخ !.. شمدی آرتق اوزاقده سولوق بر ضیانك تیتره‌دیکنی کوزییوردی ، نه پایه‌جقدی . کوروش ایشیغی پك اوزاقده‌دکلی ایدی ؟ . برقیاسك اوسنده اوطوردی، پرآز دیکلندی و سوکرا کیجه‌لین اجسامك اوزاقده کوزوکدیکنی دوشونه‌رك هرحالده اورایه قدر کیتمکه عزم ایلدی.

فخرالدین چاووش، بویوك برطوپراق بیغینمك اوکنده.. سرایا نجس کیاهش، الکوچوك برشیه ایله لاستیك طوپ کبی صیچرایه‌جق بر وضعیتده . کیکین نظرایله

غالیچیاده (بودوشوی)ده شهدا مزارلغی آبده‌سی

غالیچیاده قطعاتمزك یاپدقلری سیرلرله تل اورکولرینك اوزاقدن کورونوشی

توندوره‌لرینی چیقاروب بالاصفه قایمشه آصدی ومدخله طوغری طولاشدی .

فی الحقیقه تخمین ایتدیکی کبی یوراسی بر ترصد موقعی ایدی . صورت مخصوصه‌ده اوبولنش واوزری طوپراق وچالی اورولنش بوطاش اینك ایچریسنی تنویر ایدن موم ، هرشیئی ایضاح ایدییوردی. ایچنده‌کی ضابط تلفونله بر طاقم امرلر ویرمکه باشلادی آرتق پونك بربطریه قوماندانی اولدیغنه شبه قالمامشدی . « بکر هاوز » قهرمانی سه‌ونجندن یاقیره‌جقدی . تویلری اورپرمش بر آرسلان کبی هان شکارینك اوسنه آتیلمق ایستیوردی. بلنده‌کی بومبالی چیقاردی ، شمال آیسی ایلیله برابر برهوا ایتمکی آرزولادی. سوکرا بوفکری بکنمدی قارشی‌قارشیه کلوب مردجه‌سنه حسابی کورمکه قرار ویردی ، پونی موافق بولمادی. ایی خبرلر آلمق ایچون قولاریی باغلایوب قرارکاهه کوتوریم دیدی. ایی‌خبرلر آلمق دوشونجه‌سی فکرنده اك کوزل بر تدبیرك طوغمه‌سنه سبب اولدی مسرتندن یومروقلریی هوایه قالدیره‌رق سن نه وقت اولسه یمك! دیه صچرادی، هان تلفون تلی آراشدیرماغه باشلادی .

چوق کچمه‌مشدی که : مدخلك اوکنده هیجانندن یکپاره بر اتش کبی فوران ایدن فخر الدین چاووش ، سلیم بر قوزی کبی ایکی یوکلوم تلفون تلی تعقیب ایدییوردی . یورودی ، یورودی و صوکره جهت و استقامتی تعیین ایچون بر دها طوردی . شمدی تام کندی سیرلری استقامتده بولنیوردی . ایکی کیجه اول کشفه چیقدیغی زمان یانه آلدیغی بیاض شریدلردن بر دسته چیقاردی ، اوراده تلفون تلنه باغلادی ، طوغریجه، طابور قوماندانلك یانه قوشدی ، وضعیت عسکریه‌سنی آلمش بیکباشینك قارشیسنده مجالی بر آبده ظفر مهابتیله آکلاتیوردی ... بیاض شریدلك اوجی براقدیغی زمان، ناصیهٔ بلندینی، بیکباشینك پوسهٔ تقدیراتی اورتمشدی...

محاربه‌دن بر آی صکره ، سیرلرمزك اوکنده قالمش روس جسدلری

قاراکلقلری دەلرجه‌سنه طوپراق بیغینك صاغنی، صولنی تدقیق ایدرکن آچیلمش بر مازغالدن کورونمکه چالیشیوردی.

ثەوت ! آوچی سیری دکل . منفرد بر خندك. اولسه اولسه برترصد موقعیدر. آرقه‌دن طولاشوب مدخلندن ایچنه باقلی نه وار نه یوق؟ دیدی .

kuvâ-yi hayâtiyyesini ifnâ için irtikâb edilen kasıtlar müvâcehesinde yükselen feryâda: "Adam ne be's var?" diye bir hiss-i hicâp duymadan sırıtıldı. Camiler mi yıkılmadı, mahkemeler mi tekmelenmedi?...

O, kibir ve nahvetiyle bizleri bir hande-i istihzâdan başka bir şeye lâyık görmeyen sırıtkan İngiltere, o şuursuz Fransa, o bî-his Rusya ve o arsız İtalya, hukûka mı tecâvüz etmediler? Mukaddesâta mı dokunmadılar? İrtikâb etmedikleri hangi cinayet, hangi fesâd kaldı? Bunlar fezada mahv mı olacak? Âfâk, dinlesin! Beşere îsâr etmiş oldukları zulmün enînleri duyulur. Bunun her kalpte bir makesi var.

İşte Fahreddin Çavuş'un düş hamiyyetinde de âh eden ukde... O, bunun için Allah'ına yalvarıyor, yaşamak istiyordu. Çünkü dimağı, tatlı intikamın şirin lezzetini duymak arzusuyla tutuşuyor. Bu zevki duymamak defter-i hayâtını elim bir hicran ile hülâsa etmek demekti. Bunu böyle hicranla kapamak istemiyordu. Boğuşacak, boğuşacak ve ancak gönlünün tatmin edilmiş mallarından mensûc bir kefene sarınarak sahne-i cidâli terk edecekti.

Bugünleri ne kadar iştiyakla beklemişti!... Ne vakit bir taarruz olacak dense, bayram gününü karşılayan çocuklar gibi, sevincinden gözlerine uyku girmezdi.

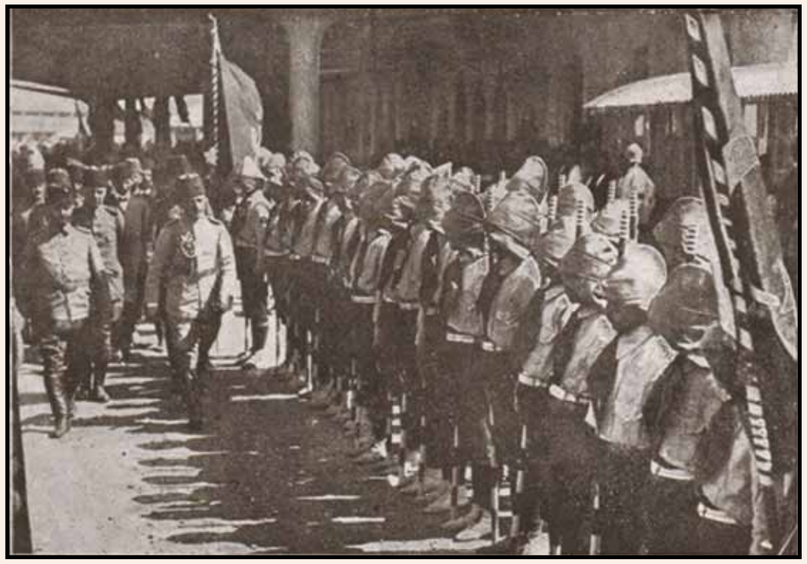
Nihayet Rus taarruzu başladı. Büyük günün şerefli saniyeleri, kalplerin şevkli darbânıyla hemâyâr

Onbeş dakika sonra, düşman bataryasına verilen emirler aynen alınıyor ve ateş tanzim ediliyordu ki: bu esnâda Fahreddin Çavuş da tekrar şikârına gidiyordu. Artık tarassud mevkiindeki batarya kumandanı bataryasıyla birlikte intikamın kahhâr pençesinde idiler.

-2-

Büyük Rus taarruzunun mukkadimâtı başlarken Fahreddin Çavuş diyordu: Aziz-i zû-intikam olan Allah, sen bugün beni mecruh veya şehid olmaktan siyânet et!

Niçin?... Ölümden mi korkuyordu? Hayır! Onun kalbinde milletinin

Adana mektebi izcileri — İsmini taşıdıkları kumandanlarına karşı

İkinci Ordıda sıhhî faaliyetler - Ordu kumandanı İzzet Paşa, yeni tesis edilen bakteriyolojihane küşad resminde.

sîne-i sâfına açılmış cerhaların sızıları; onun vicdanında, saltanât-ı İslâmiye'yi yıkmak için padişahın tahtını baltalamak isteyen darbelerin akisleri var... Şark'tan garba kadar heder edilmiş İslâm kanıyla bulanan gözleri, vatanda açılan gülleri bile birer kan pıhtısı şeklinde görüyor.

Neler yapılmıştı? Kaç defalar. Sarmaşıklar içinde mini mini yavrusunun kahkahalarını dinleyen bir vâlidenin mesud yuvasından; firâş-ı ihtizârda bir pederin başı ucunda sefâletle ağlayan bedbaht bir aile obasına kadar. Bütün hânümânlar matemlere boğulmuş, sönmüştü.

Kaç defalar... Tevcih edilen hıyânetler karşısında İslâm'ın namusu titredi, tarihi çiğnendi kaç defalar.. İslâmın

اون‌بش دقيقه سوكرا ، دوشمن بطريه‌سنه ويريلن امرلر عيناً آليئيوروآتش تنظيم ايديليوردى‌كه: بو اثناده فخرالدين چاووش‌ده تكرارشكارينه كيديبوردى .

آرتق ترصدموقعنده‌كى بطريه قوماندانى بطريه‌سيله برلكده انتقامك قهارنجه‌سنده ايديلر . . .

٢

بويوك روس تعرضنك مقدمانى باشلاركن فخرالدين چاوش ديبوردى:— عزيز ذو انتقام‌اولان الله، سن، بوكون بنى مجروح ويا شهيد اولمقدن صيانت ايت!

نجون ؟.. ڤولومدنى قورقيوردى؟ خاير ! اونك قلبنده ملتك قواى حياتيه‌سنى افنا ايجون ارتكاب‌ايديلن قصدلر مواجهه‌سنده‌يوكسه‌لن فريادە: «آدم نه‌بأس وار ؟ ! » ديه برحس‌حجاب طويه‌دن صيرينيلدى . جامعلرى پيقلمادى، محكمه‌لرى تكمه‌لنمدى ؟ ..

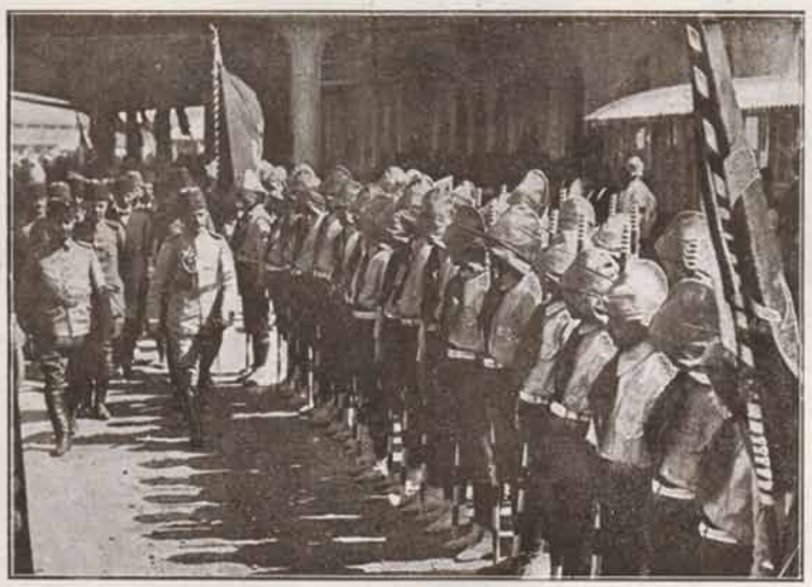
او ، كبر وغخوتيله بزلرى برخندهٔ استهزادن‌باشقه برشيئه لايق كورمه‌ين صيرينفان انكاتره ، او شعورسز فرانسه، او بى‌حس روسيه واو عارسز ايتاليا، حقوقه‌مى تجاوز ايتمه‌ديلر؟ مقدساته‌مز طوقونمادىلر؟ ارتكاب ايتمدكلرى هانكى جنايت، هانكى فضاحت قالدى؟ بونلر، فضاده عمومى اولمه‌جق ؟.. آفاق ، ديكلنسين! بشره ايشار ايتمش اولدقلرى ظلمك أينلرى طوبولور . بونك هرقلبده برمعكسى وار .

ايشته فخرالدين چاووشك دوش حيتنده‌ده‌آه ! ايدن عقده ...

او، بونك ايجون‌اللهنه يالواريبور؛ ياشامق ايستيوردى جونكه‌دمانى، طاتلى انتقامك شيرين‌لذتى‌طويمق آرزوسيله طوتوشيور، بوذوقى طويمامق دفتر حياتى الم‌برهجران ايله خلاصه ايتمك ديمكدى . بونى بويله هجرالله قاپامق‌ايسته‌موردى . بوغوشه‌جق ، بوغوشه‌جق .. وآخرى كوكلنك تطمين ايدلش ملئرندن‌منسوج بركفه‌صارينه‌رق صحنهٔ حدالى ترك ايده‌جكدى .

بو كونلرى نه‌قدر اشتياقله بكلمشدى ! .. نه‌وقت برتعرض اولەجق دينسه ، باپرام كوتى قارشيلايان‌چوجقلركبى، سه‌وينجندن كوزلرينه اويقو كيرمزدى .

نهايت‌روس تعرضى باشلادى، بويوك كوتك شرقى ثانيه‌لرى ، قلبلرك شوقلى ضربانيله هم‌عيار

اطه مكتبى ايزجيلرى — اسمنى طاشيه‌قدى قوماندانه‌سنه قارشى

ايكنجى اردوده صحى فعاليتلر — اردو قوماندانى عزت پاشا ، يكى تأسيس ايديلن باقتريولوژيخانه‌كشاد رسمنده .

سينهٔ صافنه‌آچيلمش جرحه‌لرك صيزيلرى؛ اونك وجدانندە، سلطنت اسلاميه‌يى يقمق ايجون پادشاهنك‌تختى بالطالامق ايسته‌ين ضربه‌لرك عكسلرى وار ... شرقدن غربه قدر هدر ايدلش اسلام قانيله بولانان كوزلرى، وطنده آچيلان كللرى يله برر قان‌يخيسى شكلنده كوريبور .

نه‌لر ياپلمشدى؟ قاچ دفعه‌لر . . . صارماشيقلرايجنده مبى مبى ياوروسنك قهقهه‌لرينى ديكلين‌بر والده‌نك مسعود يواسندن، فراش اختضارده بربدرك باغى اوجنده سفالته‌آغلايان بدبخت بر عائله اوپاسنه‌قدر . . . بوتون خاطرلر ماتمزه بوغولمش، سونمشدى .

قاچ دفعه‌لر... توجيه‌ايديلن خيانتلر قارشيسنده اسلامك ناموسى تيزه‌دى ، تاريخى چيكنمدى! قاچ دفعه‌لر.. اسلامك

öyle bir gürültü ile uçuşan top mermirelerinden biri düşmeden diğer üçü, beşi geçiyor... Kurşunların ıslıkları birbirlerinden tefrik olunamıyor; bombaların birinin açtığı hendeği diğerleri örtüyordu.

Moskof sürüleri, sayısız haşerât gibi hücûma kalktılar. Tüfek başılardan biri sordu: Fahreddin Çavuş! Artık yeter, ateş açalım. Soğukkanlılıkla: "Hayır, bizim siperlerin önünde kırılsınlar ki inkâra mecalleri kalmasın" diye takıldı.

Beşinci Ordu dört numaralı menzil hastahanesinde tedavide Dobruca gâzileri

Tüfek başındakilerden ikisi daha Rahmân'a kavuştuğu sırada, Fahreddin Çavuş, "Allah duâmı kabul etti" diyordu ve kalbinin bütün hulûsuyla bir besmele çekerek ateşe başladı.

Akşamın esrârengiz gölgeleri muhîtâne düşerken; adâlet-i ilâhiyye hüzünlü gölgelerin yasını siliyordu. Artık Rus taarruzu tamamıyla kırılmış, o heybetli akınlar bir heyûla gibi yıkılmıştı.

Ertesi gün, Fahreddin Çavuş, ihtiyatta bırakıldığı için sürûrunu kaybetmiş, mükedder idi. Hiddetinden küçük bir si'a dahilinde geziniyor; ve "Her muharebede bulunayım da bu muharebede niçin kadın gibi oturayım" diyordu. Sonra kadınların da harpte bir hisse-i iştirakleri olduğunu düşünmüş olmalı ki kabına sığamaz oldu. "Bekerhouse" diye Almanlar'ın sol cenâhına kadar gitti; orada kendi alayına mensûb iki taburun cephesine müthiş taarruzlar icrâ edildiğini gördü. Hemen iki makineli tüfegi münâsib bir mevziye yerleştirip ateş idi. Zâbitân ellerinde dürbün; zincir gibi akan, çoğalan, karıncalanan câbecâ koşuşan, bir araya üşüşen sürüleri; emir götürüp getiren, ilerlemek istemediğinden bir kaçamak yolu arayan, kumandasını kollarıyla te'bid eyleyen münferid eşhâsı ve bütün o sahanın gösterdiği köstebek yuvalarını, mâniaları, baş, boy ve muhtelif hedefleri tedkîk ediyor ve Fahreddin Çavuş, kendi kumandasına verilen makineli tüfekleri çocuk gibi okşayarak tekrar eyliyordu: "Allahım! Sen, bugün beni mecruh veya şehîd olmakdan siyânet et." Kahraman asker! İhtimal ki yavrusunun, kırmızı yanakları üstüne sarkan ipek saçlarını bu kadar safvet ve muhabbetle okşamamıştı.

Bu tüfekler, onda bütün nefret ve lanetlerini söndürecek bir incizâb hâsıl etmiş bekliyordu. Öğleden sonra muharebe o kadar kızışmıştı ki son süratle insanın hemen önünden geçen bir derenin gürültüsü nasılsa,

Galiçya'da fırkalarımızdan birinin seyyar hastahanesinde ameliyat

Menzil hastahanelerimizde gâziler sofrası

ايدى. ضابطان الرنده‌دورين، زنجيركى آقان، جوغالان، قارنجه‌لان، جابجا قوشوشان، برآرايه‌اوشوشن سورولرى، امركوتوروب كثيرن، ايلرله‌مك ايسته‌ديكندن برقاچامق يولى آرايان، قوماندەسنى قوللريله تأييد ايلەين منفرد اشخاصى وبوتون اوساحه‌نك كوستردىكى كوستبك يوواليرى، مانعه‌لرى، باش، يوى و مختلف هدفلرى تدقيق ايدييسور وفخرالدين چاووش، كندى قوماندەسنه وبرىلرىنه كنه‌لى تفنكلرى جوجق‌كبى اوقشايه‌رق تكرار ايلبوردى:

« اللهم احسن، بوكون بنى مجروح ويا شهيداولمقدن صيانت ايت. »

قهرمان عسكر! احتمال كه ياورولرسنك، قيرمزى پاتاقلرى اوستنه صارقان ايبك صاچلرنى بو قدر صفوت ومحبتله اوقشامامشدى.

بوتفنكلر، اوندە بوتون نفرت ولعنتلرينى سوندىرەجك برانجذاب حاصل ايتمش بكليوردى. اوكلەدن صوكرا محاربه‌اوقدر قيزيشمشدى كه: صوك سرعتله اتماتك مانى اوكندن كچن برتره‌نك كورولتيسى لحظه،

غالبيياده فرقه‌لرمزدن برينك سيار خسته خانه‌سنده عمليات

منزل خسته‌خانه‌لرمزده غالبيه‌لر سفره‌سى

بشنجى اردو دردنجو منزل خسته خانه‌سنده اجراءات جراحيه وبريلن غالبيه‌لرى

سيرلرك اوكنده قيريلمونلر كه انكاره مجالرى قالمه‌مش ديه طاقيلدى.

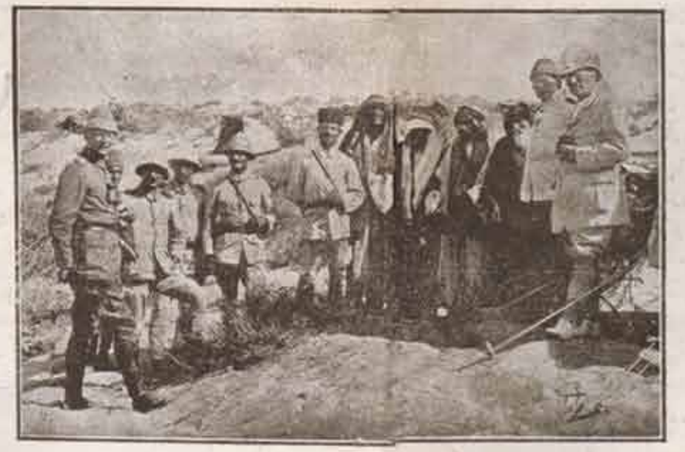
تفنك باشيندەكيلردن ايكيسى دهارحمانه قاووشديغى صره‌ده، فخرالدين چاووش، الله دعاى قبول ايتدى ديبوردى وقلبنك بوتون خلوصيله بر بسمله چكه‌رك آتشه باشلادى.

آقنامك اسراراتكيز كولكه‌لرى محيطانه دوشركن، عدالت الهيه حزنلى كوكلرك ياسنى سيلبوردى... آرتق روس تعرضى تماميله قيرلمش، او هيبتلى آقينلر بر هيولا كبى بيقلمشدى...

ايرتەسى كون. فخرالدين چاووش، احتياطده براقيلديغى ايچون سرورينى غائب ايتمش، مكدر ايدى. حدتندن كوچوك برسمه داخلنده كزينيور و: هر محاربه‌ده بولونه‌م ده بو محاربه‌ده يوكن قادينكبى اوطوره‌م ديبوردى. صوكرا قادينلرك‌ده حربده برحصهٔ اشتراكلرى اولديغى دوشونمش اولمالى كه قاينه صيغه‌ماز اولدى، « بكه‌ر هاوز » ديه آلمانلرك صول جناحنه قدر كيتدى. اورادە كندى آلاينه منسوب ايكى طابورك جبهه‌سنه مدهش تعرضلر اجرا ايتديكنى كوردى. حتى ايكى ماكنه‌لى تفنكى مناسب بر موضعه برلشديروب آتش

مهرهم طبیعتیه مصر بولهٔ انکل اولدقه سینا چولنده — بر بولك یلك اسکی و عزمکار آثاری

سینا چولنك قوماندانه و ضابطلری ایله انکلیز طیاره‌لرنده قورتولدقه صکره صحرالی شیخی

مدینهٔ منوره و فلسطین محاهدلرنده مرکب آلمانی مفرزه‌سی — آلمانیه اول طرفدار سایه‌سنده بر لحظهٔ استراحت

آجدی . لکن دوشونیوردی ، امر آلمه‌دن کلمدی . بو خود سراته حرکتی الیته موافق کورمیوردی . شمدی حسیاتی ایله افکاری آره‌سنده بر مجادله آچیلمش وکندیسی بوایکیسندن برینی التزامده مضطر قالمشدی .

ثمودت ، اوج آلای و دوشمانك خلك هملاکه سریله‌یکنی قافله ، قافله سیر ایتمك نه براقیلماز بر سعادت ، نه طوبولماز بر لعنتدر ! . . بوندن نصل واز کچه‌بیلیردی ؟ خصوصیله دوشمان بو جبهه‌ده یك قوتلی ایدی . فقط ، یادهما مهم بر موقعه احتیاط قوتی سوق ایتمك لازم کلیرسه کندیسنی ترکده بولهجقلر ؟ ایکی ماکنه‌لی تفنکك بر طابوره معادل اولدیغی بیلیوردی .

نهایت بو تردد عذابندن قورتولمق ایچون کیدوب قطعه‌سنه خبر ویرمکی موافق بولدی و نفرلرینه ، کندی کاتجه‌یه قدر آتشه دوام ایتمه لرینی امر ایتدی . چونکی آیرلمشدی‌که منسوب اولدیغی طابورك ، ایلرده‌کی طابورلری تقویه ایتمك اوزره بویون قطعه‌سنه طوغری ایلمکده اولدیغنی مشاهده ایلدی . آرتق سه‌ویجنه پایان بولمدی ...

شامده منزل اعمالو تخاریزده فشنك اعمالی

سینا چولنده — سه چین قره مشکل صو یولی آقنیسی

سینا چولنده سعراء : دوه‌سیله اوزتیلمه یه عسکر پالکه باشه صاغلمه‌کی یاصه دالغه‌لی قوم صرچتیسی اوزاقدن ، صوبه مشتاق نظریله صو بکلمتیسی کوردکمی

یالکز باشنه نقله دوه‌لری

دردنجی اردونك حب لوحه‌لری

طابور ، بویون قطعه‌سنه چیقمامغه قاله‌دن بر مرمی پارامه طوقونلدی . قهرمان چاووش ، هان تفنکلرینك پاسه قوشه‌رق یونلری اوکنده‌کی تپه‌لك اوستنه ، آچیقه یرلشه‌بردی . ویونون دوشمان آتشی کندی اوستنه جلب ایتمدی . طابورلر ، او یوکالیجی مرمی صفاناغندن قورتولدقلری صره‌ده فخر الدین چاووش ، یان آتشیله دوشمان خطلرینی اوراق پچر کبی پچیوردی .

یوکون ، یئه روسلر پی‌تاب و توان... دره‌لری اجساد ایله طولدورمشلردر . پارالیلری طو- پلامغه چیقان روس افرادی اوزرینه مقابله بالمثل اولق اوزره آتش ایتمك ایسه‌بن برطرفه ، فخر الدین چاووش ، براق! دیدی : یو تورکلکه یاقیشماز .

آی آلتاس یورکلی یورك ! سنده فضیلتك لایقی حرمتله‌لری وار...

دیتلی — ۲۱ کانون اول ۲۰۱

محمد رفعت

Medine-i Münevvere ve Filistin mücahidlerinden mürekkep akıncı müfrezesi: Akından evvel hurmalık sayesinde bir lahza istirahat

Sînâ Çölü'nün kumandan ve zâbitleri ile İngiliz tırnağından kurtulan ak sakallı şeyhleri

Cehennem tabiatıyla Mısır yolına engel olan Sînâ Çölü'nde — bu yolun pek eski ve azimkâr âşinaları

Tabur, boyun noktasına çıkmaya kalmadan bir mermi bârânına tutuldu, kahraman çavuş, hemen tüfeklerinin yanına koşarak bunları önündeki tepenin üstüne, açığa yerleştirdi ve bütün düşman ateşini kendi üstüne celbetti. Taburlar, o bunaltıcı mermi sağanağından kurtuldukları sırada Fahreddin Çavuş, yan ateşiyle düşman hatlarını orak biçer gibi biçiyordu.

Bugün, yine Ruslar bîtâb ve tüvân... Dereleri, ecsâd ile doldurmuşlardı. Yaralıları toplamaya çıkan Rus efrâdı üzerine mukâbele-bi'l-misi olmak üzere ateş etmek isteyen bir nefere Fahreddin Çavuş: "Bırak" dedi: "Bu Türklüğe yakışmaz."

Ey elmas yürekli Türk! Sende faziletin la-yefnâ hazîneleri var..

Şişli 31 Kânûn-ı evvel 331

Mehmed Rifat

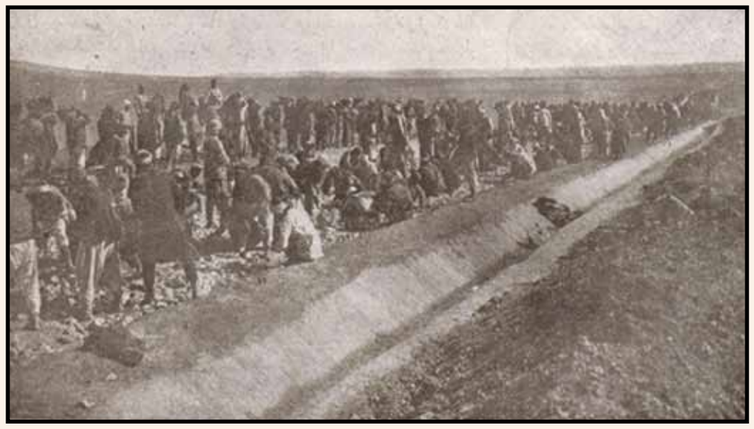

Sînâ Çölünde serap: Devesiyle üstünde bir askerimiz yalnız başına sağındaki beyaz dalgalı kum serpintisi uzaktan suya müştak nazarına su birikintisi görünmesi

açtı. Lâkin düşünüyordu, emir almadan gelmişti. Bu hodserâne hareketini elbette muvâfık görmüyordu. Şimdi hissiyâtı ile efkârı arasında bir mücâdele açılmış ve kendisi bu ikisinden birisini iltizâmda muztarr kalmıştı.

Evet, öc almak ve düşmanın hâk-i helâke serildiğini kana kana seyretmek ne bırakılmaz bir saâdet, ne doyulmaz bir nimettir!... Bundan nasıl vazgeçilebilirdi? Husûsiyle düşman bu cephede pek kuvvetli idi. Fakat, ya daha mühim bir mevkiye ihtiyat kuvveti sevketmek lazım gelirse kendisini nerede bulacaklar? İki makineli tüfeğin bir tabura muâdil olduğunu biliyordu.

Nihayet, bu tereddüt azabından kurtulmak için gidip kıtasına haber vermeği muvâfık buldu ve neferlerine, kendi gelinceye kadar ateşe devam etmelerini emretti. Çok ayrılmamıştı ki mensub olduğu taburun, ilerdeki taburları takviyye etmek üzere boyun noktasına doğru ilerlemekte olduğunu müşâhede eyledi. Artık sevincine pâyân yoktu...

Sînâ Çölü'nde — Sedd-i Çin kadar müşkil su yolu akıntısı

Yalak başında nakliye develeri

Şam'da menzil imalathanelerinde fişenk imali

DÖRDÜNCÜ ORDUNUN HARP LEVHALARI

sevgili yurtlarımızın mevcudiyetini muhafaza azmiyle galeyân eden yüreklerimiz, aynı zamanda, şanlı milletimizin gurur ve mefharetiyle mâlî idi. Düşmana her savletimizde, bir zamanlar bu toprakları fethetmek, bize latîf bir vatan hediye eylemek için şehzâde Süleyman Paşaların, Ece Beylerin, Fâzıl Beylerin bu sahillerde kahramanlık numûneleri gösterdiklerini, şanlı ordumuzun Rumeli'nde tarihte misli görülmeyen parlak zaferleri ihrâz için yine bu sahillerden zafer türküleriyle geçtiklerini tahattur ediyorduk. Bu tahattur bizim için bir neşîde-i teşvikti. Kulaklarımız bu neşîde-i gâlibiyyetin kalbe ferah veren nagamâtı ile dolu olduğu halde ilerliyor, ateşler içine atılıyor, mermiler altında çarpışıyor, vuruluyor, vuruluyor, yaralarımızdan kanlar akdığı halde düşmanı tepelemekten geri durmuyorduk.

18-19 Nisan gecesiydi. Düşman gemileri denizden, topları ve makineli tüfekleri karadan etrafı cehennemî ateşler içinde bırakıyordu. Karanlık bir geceydi. Düşman zulmet-i leylden istifade ederek ânî bir gece taarruzu yapmak istiyordu. Düşman ateşi gittikçe şiddetini artırıyor bu müthiş ve cehennemî ateş altında kıtaâtımız

Yalçın kayalık, vadilerde yürüyüş

Kafkas cephesinde harp müşkilatı

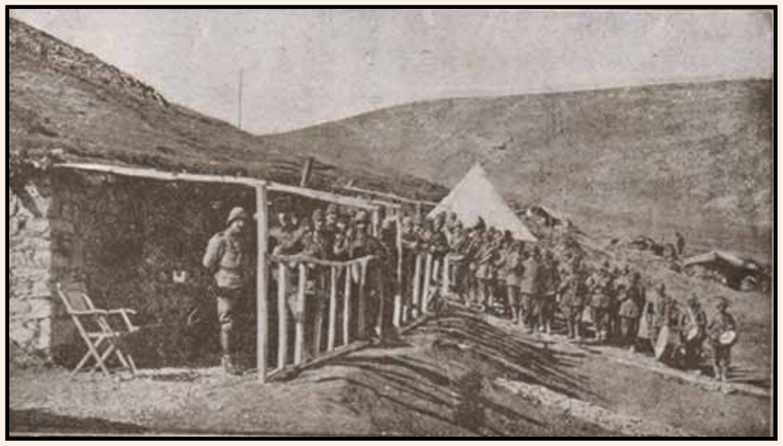
ÇANAKKALE KAHRAMANLARI

Bır Zâb*itin Müşâhedâtından:*

Çanakkale müdafaasının parlak ve şanlı safhalarını gözümün önüne getirdiğim zaman, tarihte pek ulvî bir sahîfe teşkil edecek olan bu destan-ı zaferin kahramanlık menkabeleri, kalbi bir gaşy-ı cengâverâneye müstağrak ediyor. Anlıyorum ki tarihte misli sebketmemiş akınlarıyla Asya'nın bir ucundan Avrupa'nın göbeğine kadar ilerleyen, tarih-i kâinatta şan, satvet, hamâset, istihkâr-ı mevt levhaları vücûda getiren necîb ırkımız şimdi yirminci asrın tarih-i hamâsetine de bir manzûme-i gâlibiyyet ilave etti. Bu manzume-i garrânın her mısra-ı rengini şanlı zâbitlerimizin, kahraman neferlerimizin âvâze-i celâdetiyle a'sâr-ı müstakbeleye aks-endâz olacaktır.

Bulunduğum muharebeler 18-19 Nisan, 22 Mayıs, 15 Haziran 331 muharebeleriydi. Şanlı pâyitahtımıza girmek için Osmanlı dârü's-saltanasının kapılarını zorlayan hâin düşmana ordumuz kahramânâne mukâbele ediyordu. Çanakkale müdafaasının hemen her günü parlak muvaffakiyyetlerle hitâme eriyordu. Düşman her savletinde mağlûbâne püskürtülüyor, siperleri içine taarruz eden askerimizin parlak süngüleri altında mezbûhâne yerlere seriliyordu. Her taarruz eden takım veya bölük düşmandan aldığı ganâimle dönüyor ve her ilerlediği noktada ölünceye kadar sebât ediyordu. Düşmanla aramızdaki mesafe gâyet azdı. Etrafımız, vatanımızın dilnişîn sahillerini öpen denizlerle kuşatılmıştı. Biz bu mukaddes toprağın o ufak ve kıymettar parçasını müdafaa için düşman kurşunlarına göğüslerimizi siper ediyorduk. Vatan aşkıyla çarpan, geride bıraktığımız vâlidelerimizin hemşirelerimizin, evlatlarımızın,

şanlı bir surette müdafaa ediliyordu. Ateşin şiddeti o derece idi ki, hatlarımızda emir ve kumanda muhtell olmuştu. Düşman, gemilerden icrâ edilen ateşlerin himâyesinde taarruz ediyordu. Ortalığı azîm bir dehşet istilâ etmişti. Denizin korkunç ve siyah ufuklarından üzerimize ateşler saçılıyordu. Muhârebenin bu müthiş safhasında, 126. Alay'ın birinci tabur yâveri Mülâzım-ı sânî Bingâzili Hüseyin Efendi düşmana kahramânâne bir mukâbil taarruz icrâ etmek istedi. Kendi tabur yâveri olduğu halde, düşman ateşleri altında müteferrik sûrette müdâfaada bulunan ufak kıtaları topladı. Bu bir avuç kahraman ile düşman hatları üzerine atıldı. Askerlerimizin savleti o derece cesû-

Kafkas cephesinde bir karargahda mızıka nöbet çalıyor.

چاناق قلعه قهرمانلرى

برضابطك مشاهداتندن :

چاناق قلعه مدافعه‌سنك پارلاق وشانلى صفحه‌لرينى كوزيمك اوكنه كتيرديكم زمان، تاريخده يك علوى برصحيفه تشكيل ايده‌جك اولان بوداستان ظفرك قهرمانلق منقبه‌لرى قلبى برغشى جنكاورانه به مستغرق ايديبيور. آكلايورم كه تاريخده مثلى سبق ايتمه‌مش آفينلريله آسيانك براوجندن آوروپانك كوبكنه قدر ايلريلهرك، تاريخ كاشانده شان، سطوت ، حماست ، استحقار موت لوحه‌لرى وجوده كتيرن عجيب عرقزشمدى بكرمنجى عصرك تاريخ حماسته‌ده برمنظومهٔ غالبيت علاء ايتدى. بومنظومهٔ غرانك هرمصرع رنكينى شانلى ضابطلريمزك، قهرمان نفرلرينك آوازهٔ جلادتيله اعصار مستقبله يه عكس انداز اولاجقدر .

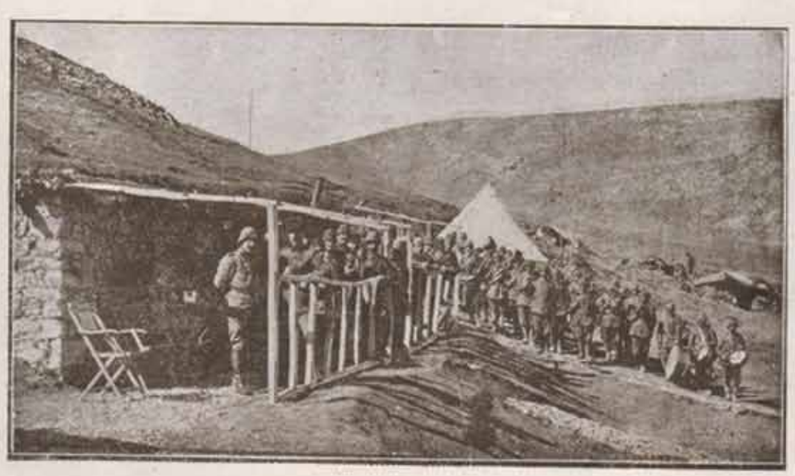
بولوندقم محاربه‌لر ١٨-١٩ نيسان، ٢٢ مايس، ١٥ حزيران ٣٣١ محاربه‌لرى ايدى. شانلى پايتختمزه يرمك ايچون عثمانلى دار السلطنه‌سنك فيولرينى زور لايان خائن دشمنه اردو مز قهرمانانه مقابله ايده‌رك چاناق قلعه‌سى اوزرينده سد مدافعه‌سنى تشكيل ايدن قهرمان عساكرمزك بوكسك روحلرينى تبريك ايدرم.

قفقاس هبه‌سنده حرب مشكلاتى

سنك همان هر كونى پارلاق موفقيتلرله ختامه ايريبيوردى . دشمن هر صوك دده مغلوبانه بوسكورتوليور، سپرلرى ايچنه تعرض ايدن عسكرلرمزك پارلاق سونكولرى آلتنده مدبوخانه يراره سريليوردى. هرتعرض ايدن طاقم ويا بلوك دشمندن آلديغى غنائمله دونيور وهر ايلريله ديكى نقطه‌ده اولو نجه قدر ثبات ايديبيوردى. دشمنله آره‌سنده‌كى مسافه غايت آزدى . اطرافمز، وطنمزك دلنشين ساحللرينى اوپن دكزلرله قو- شاد شدى . بز، بو مقدس طوپراغك او اوفاق و قيمتدار پارچه سنى مدافعه ايچون دشمن قورشو نلرينه كوكلريمزى سپر ايديبيوردق . وطن عشقيله حار- پان، كريده براقد- يغمز والده‌لريمزك همشيره‌لريمزك ، اولادلريمزك"،

قفقاس هبه‌سنده سرقاراماده موسيقه نوبت چالييور.

يالچين قيالر ، وادىلرده بوردوبسه

شانلى برصورتده مدافعه ايديليوردى . آنتك شدتى او درجه ايدى كه، خطلريزده اصر وقوماندانلر تخل اوكدى دشمن كيلرى اجرا ايديلن آتشلرك حمايه‌سنده تعرض ايديبيوردى . اورنالغى عظيم بردهشت استيلا ايتمشدى . دكزك قورقونج وسياه افقلرندن اوزريزه آتشلر صاچيليوردى . محاربه‌نك بو مدهش صفحه- سنده ، ١٢٦ نجى آلايك برنجى طابور ياورى ملازم ثانى بنغازيلى حسين افندى دشمنه قهرمانانه بر مقابل تعرض اجرا ايتمك ايسته‌دى . كندى طابور ياورى اولديغى حالده ، دشمن آتشلرى آلتنده مفرق صو- رنده مدافعه ده بولو- نان اوفاق قطعه- لرى طوپلادى . بو- رآووج قهرمان ايله دشمن خطلرى اوزريزه آتيلدى . عسكرلرمزك صو- لتى اودرجه جسو-

331'de (Kireçtepe) mıntıkasında gösterdi. Hacı Ali Rıza Efendi'nin o günkü hamâseti pek parlaktı.

Vatan uğrunda hiçbir fedâkârlıktan geri durmayan bu seçî zâbitimiz düşmanın top mermileriyle yıktığı topraklar altında kaldı. Vücudunda hâsıl olan berelerden katiyyen fütûr getirmeyerek topraklardan sıyrıldı itidâlini katiyyen bozmadı. Sevgili vazîfesini ihrâz-ı gâlibiyyet edinceye kadar îfâ etti. Nihayet ibrâz eylediği fedakarlıklar ve cesaretlerle bütün arkadaşlar arasında kahraman unvan-ı mübeccelini ihrâza muvaffak oldu.

Sığındere Muharebesi zâbitlerimizin celâdetlerine rengin bir saha teşkil ediyordu. Aynı mevkide 15 Haziran 331'de vukûa gelen muharebe de yine Selanikli Mülâzım-ı sânî İsmail Efendi ile aynı taburun dördüncü bölük kumandanı Trablusgarplı Yüzbaşı Ali Ulvi Efendi şanlı ordumuzda numûne olabilecek kahramanlıklar ibrâz eylemişlerdi.

Nuri Paşa çölde. Bir muharebe akşamı

Sağdaki resim:
Sağdan: 1- Hayati Bey, 2- Cibril Bey, 3- Mülazım-ı evvel Hamdi Efendi
Soldaki resim:
Soldan: 1- Nuri Paşa, 2- Zabitandan Fehmi Efendi, 3- Mülazım-ı evvel Hamdi Efendi, 4- Tüfenkci ustası Ahmed Efendi

Mücahidînden iki kıymetli vücud ve refikleri

Mülâzım-ı sânî İsmail Efendi Sığındere'ye karşı baskın yapmak isteyen düşmanı bombalarla o derece telefâta dûçâr etti ki taburunun cephesindeki düşman artık bir daha taarruza cüret edemedi. Aynı zamanda kıtaâtımız tarafından da ihâta edildi. İsmail Efendi'nin besâleti ve cesâreti sayesinde katî bir gâlibiyyet ihrâzına muvaffakıyyet hâsıl oldu. Yüzbaşı Ali Ulvi Efendi ise sebât gayretiyle fedâ-yı cân edinceye kadar düşmanla çarpıştı. Karşısında İngilizlerin anûd bir kıtası gaddârâne tecavüz ediyordu. Kahraman yüzbaşımız cesaretine asla fütûr getirmedi. Düşmana kanlı bir süngü hücûmu icrâ etti. Karşısına anûdâne bir savletle çıkan İngiliz yüzbaşısını bir kurşunda yere serdi. Muharebenin kargaşalığı içinde önüne gelen düşmanı birer birer tepeledi, düşmandan bir çoğunu bizzat telef ettikten sonra pek parlak bir suretle şehadeti ihrâz eyledi. Ali Ulvi Efendi'nin bu fedakarlığı muharebenin bu safhasını lehimizde neticelendirmeye muvaffakiyet hâsıl etti.

Trablus sahilinde tahtelbahirden ihrac ameliyesi

Trablus'da birlik yolunda harp levhaları

sahile kadar püskürtmeye muvaffak oldular. Bu iki kahraman 23 Mayıs 331'de Sığındere Muharebesi'nde şanlı bir sürette muvaffakiyyet ihrâz eylediler.

Selanikli İsmail Efendi Sığındere'de sol cenahımızı ihâtaya teşebbüs eden düşmana karşı mukâbil taarruza geçen kıtamıza pek muvaffakiyetli bir surette rehberlik vazifesini ifa etti. Araziden istifade ederek ilerleyen düşmanı maiyyetindeki efrâdın süngüleri ve bombalarıyla defe muvaffak oldu. Düşmana pek fazla telefât verdirdi. O günün muharebesi İsmail Efendi'nin kahramanlığı sayesinde lehimizde neticelendi. Düşmanı işgâl ettiği mevzîden tard ettiği gibi maiyyetindeki kahramanlarla elli tüfek, bir telefon ve kilitli sedye iğtinâm etmeye muvaffak oldu. Yine o gün tıpkı Mülâzım-ı evvel Bursalı Hacı Ali Rıza Efendi de mukâbil taarruzda pek besâletkârane hareket etti. Düşmanı siperler içinde bastırdı. Eline geçen düşmanları yine siperler içinde ezdi, elli tüfek ve yirmi sekiz sandık cephane iğtinâmına muvaffak oldu. Fakat en büyük kahramanlığı 29 Eylül

رانه ايدى‌كه، فداكار حسين افندى دشمن خطى آز زمانده پارمايه موفق اولدى، آرتق كوزى هيچ بر تپه‌يه، هيچ بر فلاكت، هيچ بر دهشت كورميوردى. آلنده قيليچ، قهرمان عسكرلرى پيشنده، الله! الله آوازه‌سيله ايلريليوردى. حسين افندى بوشاقلى مجادله‌ده شهيد اولدى، فقط سائر قطعه‌لرينه پارلاق بر ظفر نمونه‌سى كوسترديى. حسين افندى يكرمى آلتى ياشنده، ذكى، صفقدن برنجيلكله نشأت ايتمش، كنج وفداكار بر ضابطدى.

حسين افنديك فداكارانه پارلاق بر غالبيته تبديل ايتدى. ارقدا- شلرندن طابوريا‌ورى سلانيكلى ملازم ثانى اسماعيل افندى ايله‌بنه مذكور آلايك برنجى طابور برنجى بلوك قوماندانى ملازم اول بروسه‌لى حاجى على‌رضا افندى ديكر نقطه‌لرده بو حماسى شائلى ظفرلرله اكمال ايتديلر. عين كيجه‌ده وقوعه كلن (كيرته) محاربه‌سنده دشمنه قارشى پايدار مقابل تعرضده او درجه جسورانه وتهاتكارانه حركت ايتديلركه، دشمنى ٣٣١ ده (كيرج تپه) منطقه‌سنده كوسترديى. حاجى على رضا افنديك اوكونكى حماسى پك پارلاقدى.

وطن اوغرنده هيچ برفداكارلقدن كرى طورميان بوشجيع ضابطلر، دشمنك طوب مرميلرله يبقديغى طوپراقلر آلتنده قالدى. وجودنده حاصل اولان برەلردن قطعاً فتور كتيرمه‌ك طوپراقلردن سيبرلدى. اعتدالى قطعاً بوزمادى. سوكيلى وظيفه‌سنى احراز غالبيت ابدنجيه‌قدر ايفا ايتدى. نهايت ابراز ايلديكى فداكارلقلر وجسارتلرله بوتون اردقداشلرى ارەسنده قهرمان عنوان مبجلى احرازه موفق اولدى.

صغين دره محاربه‌سى ضابطلرمزك جلادتلرينه رنكين برصاحه تشكيل ايدييوردى. عين موقعده ١٥ حزيران ٣٣١ ده وقوعه كلن محاربه‌ده يئه سلانيكلى ملازم ثانى اسماعيل افندى ايله عين طابورك دردنجى بلوك قوماندانى طرابلس غربلى يوز باشى على علوى افندى شائلى اردومزده نوبه اولايله‌جك قهرمانلقلر ابراز ايلمشلردى.

صاغدەكى رسم :
صاغدن ١ — حياتى بك ، ٢ — جبريل بك ، ٣ — ملازم اول حمدى افندى

صولدەكى رسم :
صولدن ١ — نورى پاشا ٢ — ضابطاندن فهمى افندى ، ٣ — ملازم اول حمدى افندى ، ٤ — تفنكجى اوسته‌سى احمد افندى

محاربه‌نده ايكى قيمتلى وجود درفيقدارى

نورى پاشا جولره، بر محاربه آقشامى

ساحله قدر پوسكورتمكه موفق اولديلر. بو ايكى قهرمان ٢٢ مايس ٣٣١ ده (صغين دره) محاربه‌سنده شائلى بر صورتده موفقيت احراز ايلديلر.

سلانيكلى اسماعيل افندى (صغين دره) ده صول جناحزى احاطه‌يه تشبث ايدن دشمنه قارشى مقابل تعرضه كچن قطعه‌مزه پك موفقيتلى بر صورتده رهبرلك وظيفه‌سنى ايفا ايتدى. اراضيدن استفاده ايدرك ايلريلەرين دشمنى معتنده‌كى افرادك سونكولرى و بومبالريله دفعه موفق اولدى. دشمنه پك فضله تلفات ويردىردى. اوكونك محاربه‌سى اسماعيل افنديك قهرمانلغى سايه‌سنده لهمزده نتيجه‌لندى. دشمنى اشغال ايتديكى موضعدن طرد ايتديكى كبى معيتنده‌كى قهرمانلرله الى تفنك، برتلفون وكليتلى سديه‌اغتنام ايتمكه موفق اولدى. بنه اوكون طرق ملازم اول بروسه‌لى حاجى على رضا افندى‌ده مقابل تعرضده پك بسالتكارانه حركت ايتدى. دشمنى سيرلرى ايچنده باصديرمدى الله كچن دشمنلرى بنه سيرلر ايچنده أزدى، الى تفنك ويكرمى سكز صندق جبخانه اغتنامنه موفق اولدى. فقط الك بويوك قهرمانلغى ٢٩ ايلول

طرابلس ساحلنده تحت البحردن اخراج عمليه‌سى

طرابلس‌ده برلك يولنده حرب لوحه‌لرى

ملازم ثانى اسماعيل افندى (صغين دره) يه قارشى باصقين پايدار دشمنى بومبالرله او درجه تلفاته دوچار ايتدى‌كه طابورينك جبهه‌سنده‌كى دشمن آرتق بردها تعرضه جرأت ايده‌مه‌دى. عين زمانده قطعاتز طرفندن ده احاطه ايدلدى، اسماعيل افنديك بسالتى وجسارتى سايه‌سنده قطعى بر غالبيت احرازيله موفقيت حاصل اولدى. يوزباشى على علوى افندى ايسه ثبات وغيرتيله فداى جان ايدنجه‌قدر دشمنله چارپشدى. قارشيسنده انكليزلرك عنود بر قطعه‌سى غدارانه تجاوز ايدييوردى. قهرمان يوز باشيمز جسارتنه اصلا فتور كتيرمه‌دى. دشمنه قاتلى بر سونكو هجومى اجرا ايتدى. قارشيسنده عنودانه بر صولتله چيقان انكليز يوز باشيسنى بر تورشوندە يره سردى، محاربه‌نك قارغه‌لى ايچنده اوكنه كلن دشمنى برر برر تپه‌لدى، دشمندن بر چوغنى بالذات تلف ايتدكدن صكرا پك پارلاق بر صورتده شهادتى احراز ايلدى. على علوى افنديك بو فدا كارانه محاربه‌نك بوصفحه‌سنى لهمزده نتيجه‌لندرمكه موفقيت حاصل ايتدى.

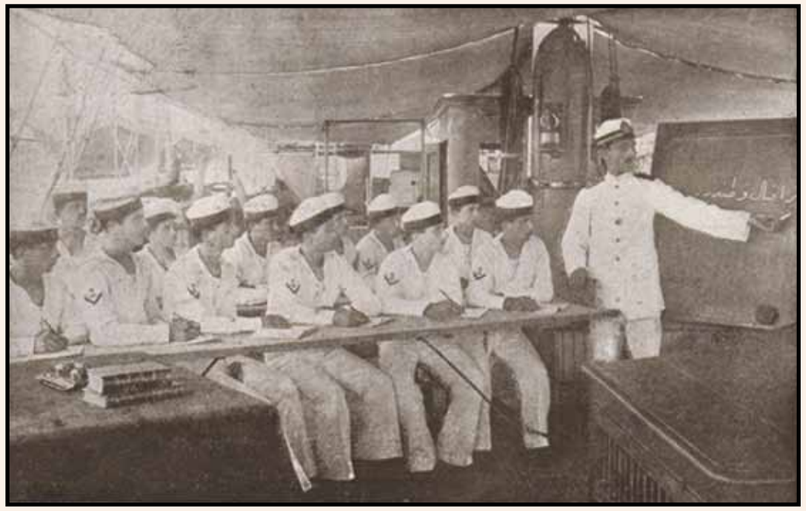
***

dört bine karib râkımlı dağları derin vadileriyle tayyarecilik nokta-i nazarından son derece tehlikeli olmakla beraber bütün bu avarız silsile-i cibalin bir lahzada alt üst etmeye muktedir mahûf cereyanları sahib-i azm Türk tayyarecilerinin cüvelanına hiçbir vakitde mani olamadı. En mükemmel âlât-ı tayeraniye ile bile ekser zamanlar iki tarafı yükselmiş dağlarla muhat derin vadilerin içerisinde uçmaya mecburiyet elveren bütün bu arazide cesur Türk tayyarecileri düşmandan nîm hurde zabt edilmiş ganimet tayyareleriyle bile uçuşlar yapmış, karada yedikleri kahhar Türk yumruklarını düşmanın tepelerinde kalblerini titreten vızıltıları ufak arızalara iltica veya firara mecbur eden bombalarıyla tecessüm etdirmişler, hasmlarını bile hayretlere sokmuşlardı. Kirmanşah'a ilk Türk tayyaresinin nüzulü o kadar tarihî bir gün olmuş ki.. Tayyarenin inişini müteakib İran kumandanı şehbenderimizle beraber istikbale koşmuşlar ve bu azimkar kahramanları o kadar hâr, samimî bir tarzda kucaklamışlardı ki insanın senelerden beri bütün desayis-i siyasiyeye kurban olmuş zavallı İslamların geçirdikleri iftirak-ı hayata acımaması, gözlerinin gayr-ı ihtiyarî ıslanmaması mümkün değil idi. İslam kardeşlerinin pür-iftihar kabarmış göğüslerinden fırlayan alkışlar, avaze-i teşekkürat arasında o günü geçiren kahraman tayyarecilerimizin ertesi günü Kirmanşah üzerinde İran kumandanının emriyle yapdıkları cüvelanlar, Kirmanşah'a ihtimal bidayet teessüsünden beri yaşamadığı tarihî ve büyük bir bayram günü yaşatmışdı; gayet alçak ve tehlikeli uçuşlar keskin virajlar devamlı ispirallerle dolaşan kahramanları alkışlayan bütün halkın yükselen avaze-i şükranı semaları kaplıyordu. Şu anda Rus entrikalarına kurban olmuş, yurdlarına hıyanet etmiş Rusofil İranîlerin bile kalblerinde acı bir nevmidî ve peşimânî his etmemeleri kabil değil idi.

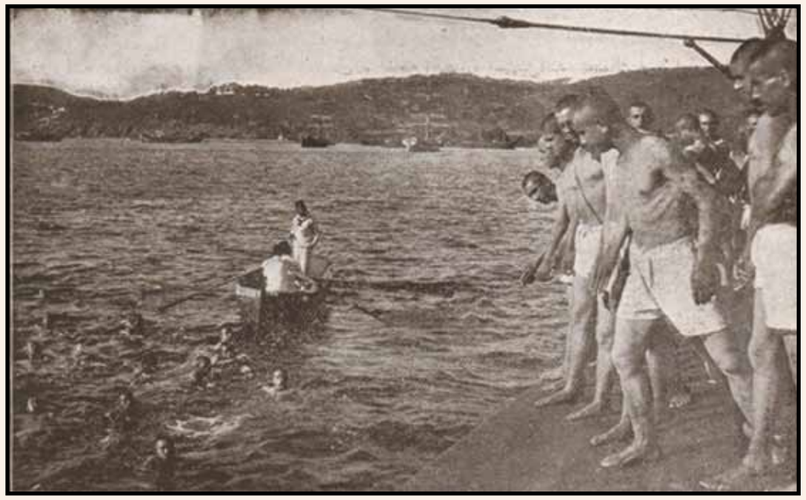
İRAN VE TAYYARECILIK

Kutü'l-Âmare muzafferiyetini İran'a, Osmanlı ordusunun müstevlî Rus kuvvetlerine başlayan taarruzu hengamında zerrîn kanadlarıyla Türk tayyarelerinin veleh-resan sadaları tebşir etdi.

İran; o zavallı İslam yurdu! Cebin gâsıblarının müdafaasız istila etdiği o topraklara gerek düşman gerek dost şimdiye kadar daha hiçbir tayyare tekerleği dokunmamışdı. Ahval-i tabiiyyesi hasebiyle tayyarelerin cüvelanına katiyen müsaid olamayacağı işaatıyla

Bahriyemizin meşkur faaliyeti - Gemici çırak mektebinde ikbal-i vatan dersleri

Gemici çırak mektebi talebeleri yüzme talimlerinde

Ertesi günü sevimli cesur tayyarecilerimiz Rusların yegane sermaye-i harb ve cidalleri olan firarlarını takib ve keşf vazifesiyle cebîn Rusların adem-i imkan nazariyelerini kesr eden oldukca büyük

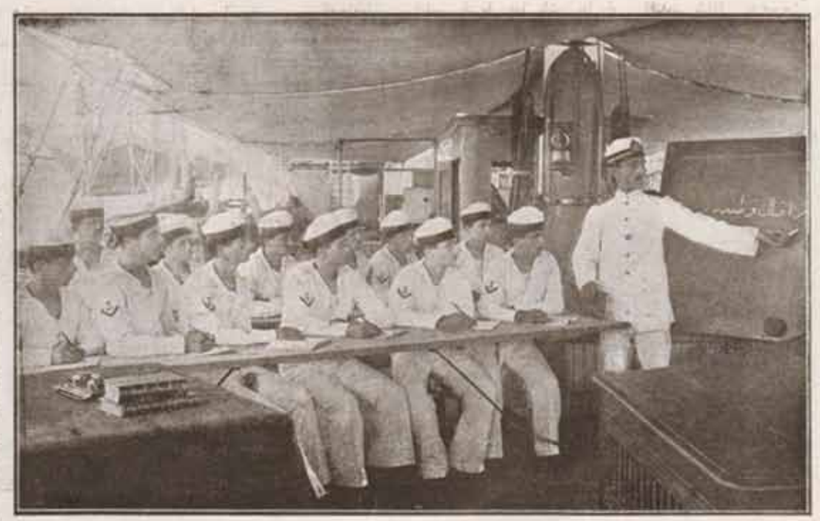
İranlıların ümidlerini kesre müteşebbis cebîn Ruslar, bir Türk tayyaresinin cüvelanı hayretiyle pür-havf ve dehşet titrerlerken şimdiye kadar ateşin ümidler ve intizarlar içerisinde kavrulan zavallı islamlar pür-şetaret çırpınıyorlardı. İran arazisi, bilhassa hududları

ايران و طياره‌جيلك

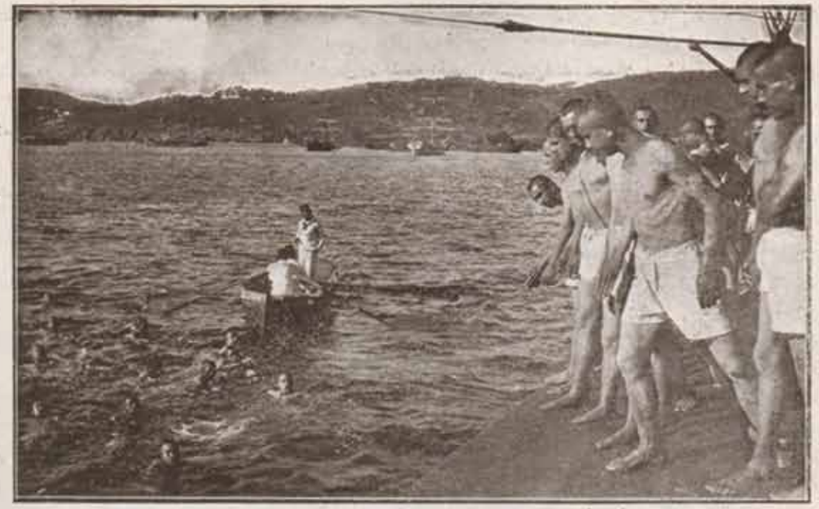
كوة‌العمارة مظفريتى ايرانه؛ عثمانلى اردوسنك مستولى روس قوتلرينه ، شلايان تعرضى هنكامنده زرين قاداريله ترك طياره‌لرينك وله‌رسان صدالرى تبشير ايتدى .

ايران؛ اوزوالله اسلام‌يوردى! جبين غاصبلرينك مدافعه‌سز استيلا ايتديكى اوطوپراقلره كرك دشمن كرك دوست شمدى‌يه قدر دها هيچ برطياره‌تكرلكى دوقونمامشدى. احوال طبيعيه‌سى حسبيله طياره‌لرك جولانته قطعياً مساعد اولامه‌جغى اشاعاتيله درت بيكه قريب راقلى طاغلرى درين واديلريله طياره‌جيلك نقطهٔ نظرندن صوك درجه تهلكه‌لى اولمقله برابر بوتون بو عوارض سلسلهٔ جبالك برلحظه‌ده الت‌اوست ايتمكه مقتدر مخوف جريانلرى صاحب عزم ترك طياره‌جيلرينك جولانسه هيچ بر وقتده مانع اولامادى. الك مكمل آلات طيرانيه ايله بيله اكثر زمانلر ايكى طرفى يوكسلمش طاغلرله محاط درين واديلرك ايچريسنده اوچمغه مجبوريت آلوره‌ن بوتون بو ارادئه جسور ترك طياره‌جيلرى دشمندن‌ده خطرلى دشمن غنيمت طياره‌لريله بيله اوچوشلر ياپمش، قره‌ده بيدكارى قهار ترك يومروقلرينى دشمنك تپه‌لرنده قلبلرينى تتره‌تن وزيلتيلرى اوفاق عارضه‌لره التجا ويافراره مجبور ايدن بومبالريله تجسم ايتديرر مشلر، خصملرينى بيله حيرتلره صوقمشلردى. كرمانشاهه ايلك ترك طياره‌سنك نزولى او قدر تاريخى بركن اولمش كه.. طياره‌نك اينشئى متعاقب ايران قوماندانى شهبندرمزله برابر استقباله قوشمشلر وبوعزمكار قهرمانلرى اوقدر حار، صميمى بر طرزده قوجاقلامشلردى كه انسانك سنه‌لردن برى بتون دسايس سياسيه‌يه قربان اولمش زوالله اسلاملرك كچيردكلرى افتراق حياته آجيماسى، كوزلرينك غير اختيارى ايصلاغماسى ممكن دكل ايدى .

اسلام قرده‌شلرينك بر افتخار قهرمش كوكسلرندن فرلايان آلقشلر ، آوازهٔ تشكرات آره‌سنده او كونى كچيرمن قهرمان طياره‌جيلرمزك ايرتسى كونى كرمانشاه اوزرنده ايران قوماندانك امريله پايدقارى جولانلر، كرمانشاهه احتمال بدايت تأسندن برى يشامديغى تاريخى وبيوك بر بايرام كونى يشاتمشدى؛ غايت آلچق وتهلكه‌لى اوچوشلر كسكين ويراژلر دواملى اسپيرالرله دولاشان قهرمانلرى آلقشلايان بوتون خلقك يوكسلن آوازهٔ شكرانى سمالرى قاپليوردى . شو آنده روس انتريقه‌لرينه قربان اولمش، يوردلرينه خيانت ايتمش روسوفيل ايرانيلرك بيله قلبلرنده آجى بر نوميدى وپشيمانى حس ايتمامارى قابل دكل ايدى .

بحريه‌مزك مشكور فعاليتى — كيجى چراغ مكتبنده اقبال وطن درسلرى

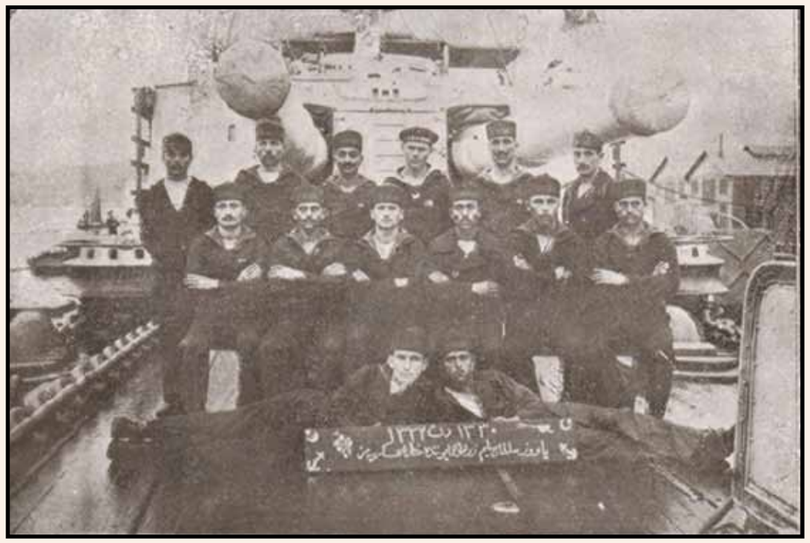

كيجى چراغ مكتبى طلبه‌لرى يوزمه تعليملرنده

ايرتسى كونى سويملى جسور طياره‌جيلرمز روسلرك يكانه سرمايهٔ حرب وجدالارى اولان فرارلرينى تعقيب وكشف وظيفه‌سيله جبين روسلرك عدم امكان نظريه‌لرينى كسر ايدن اولدقجه بيوك

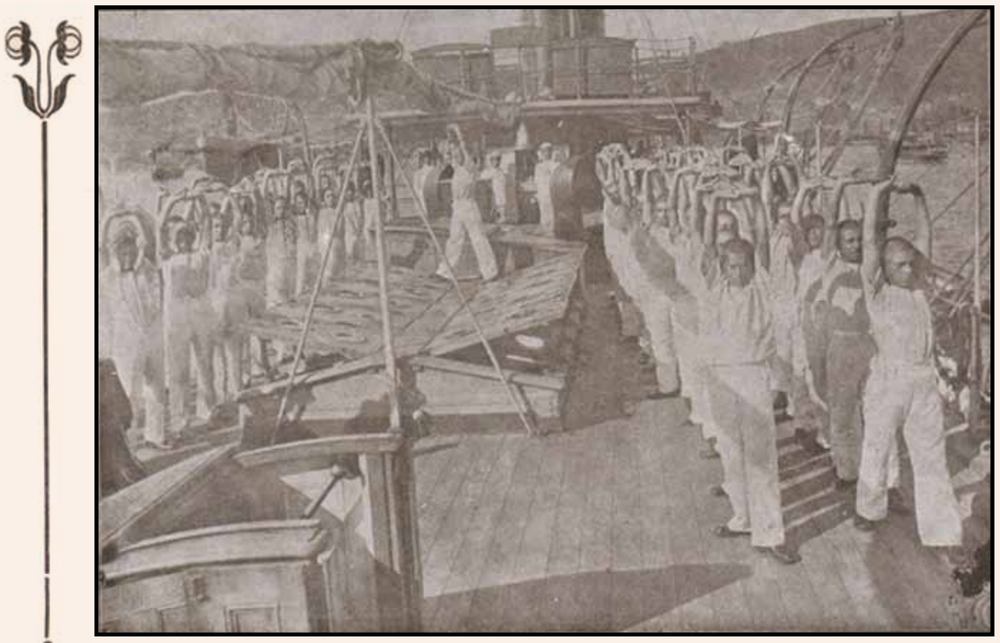
tersi darbeleriyle müessesi yalancı bir inzibatla endahta yeltenen kıt'âtın üzerlerinden tekrar yükselmeye başlayan tayyaremiz Rusların bir havf ve hayret açılmış ağızları karşısında ferîh ve fahûr salimen avdet eder." Sevimli tayyarecimiz pür-tevazu şu hikayeyi nakl etdikden sonra istihfafkarane bükülmüş dudaklarından gayr-ı ihtiyarî şu sözler dökülmüşdü: "—İnsan böyle cin düşman karşısında uçmakdan, havada pek boş, karşısında hiçbir mani görmeden dolaşmakdan bayağı usanıyor".

ve tehlikeli bir seyahat yapmışlardı.. "Ova"ya kadar imtidad eden altı yüz elli kilometrelik bu seyahatden avdet eden kahraman tayyarecilerimiz o gün mütemadiyen pür-hezimet çekilen Rus kollarına bomba atmaya ihtiyac his etmeksizin acemi topcu ve piyadeleri üzerlerine en alçak mesafelere kadar inmişler ve mitralyözleriyle şiddetli ve tesirli bir suretde taarruzla esasen kalbleri pür-havf titreyen korkakları çil yavrusu gibi dağıtmış, perişan etmişlerdi. Değil tayyarelerimizle çarpışmak için harb tayyarelerine küçük keşif tayyarelerine bile malik olmayan Rusların tayyarelerimizden olan korkuları o kadar gülünç levhalar husule getiriyordu ki şurada ufak bir misalini zikr etmeden geçemeyeceğim:

Yavuz zırhlısında çelik vücudlar

"Keşf vazifesiyle uçan bir tayyaremiz bir gün aşağıda Ruslara ufak bir sürpriz yapmak için yüksekden gaz keserek üzerlerine yüz elli iki yüz metreye kadar inmeye başlar. Şatır çehreleriyle mendil sallayarak bu kadar aşağıya kadar inen cesur tayyarecilerimizin ancak bu mesafede kahraman Türkler olduğunu anlayan Ruslar darmadağın bir suretde kaçmaya başlar. Tabanca ve kılınç

Bahriye makineci çırak mektebi talebeleri - talim gemisinde idman taliminde

وتهلکه‌لی بر سیاحت یاپمشلردی .. « اوه » یه قدر امتداد ایدن آلتی یوز اللی کیلومترهلك بوسیاحتدن عودت ایدن قهرمان طیاره‌مز او کون متمادیاً پرهزیمت چکیلن روس قوللرینه بومبا آتمغه احتیاج مس ایتمکسزین عجمی طوپجی وپیاده‌لری اوزرلرینه بك آلچاق مسافه‌ده قدر ایتمشلر ومترالیوزلریله شدتلی وتأثیرلی برصورتده تعرضه اساساً قلبلری پرخوف تزوین قورقاقلری جیل یاوروسی کبی طاغتمش، پریشان ایتمشلردی . دکل طیاره‌لرمزله چاریشمق ایچون حرب طیاره‌لرینه کوچك کشف طیاره‌لرینه بیله مالك اولیان روسلرك طیاره‌لرمزدن اولان قورقولری او قدر کولونج لوحه‌لر حصوله کتیریوردی که شورادهٔ وقاق برمثالی ذکر ایتمدن کچه‌میه‌جکم:

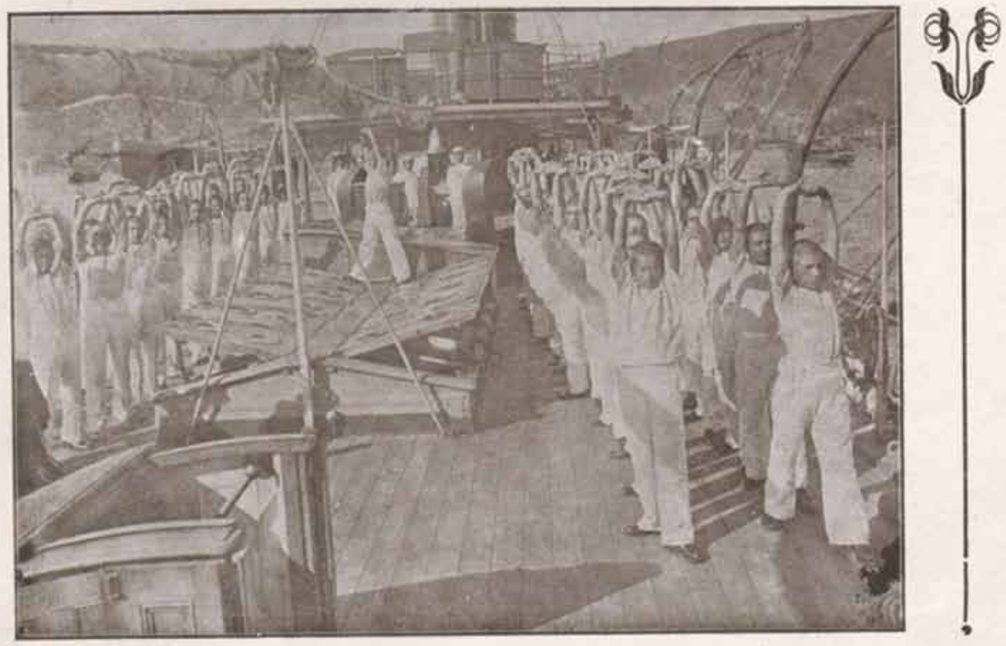
« کشف وظیفه‌سیله اوچان بر طیاره‌مز بر کون آشاغیده روسلره وقاق بر سورپریز یاپمق ایچون یوکسکدن غاز کسه‌رك اوزرلرینه یوز اللی ایکی یوز مترهه قدر ایمکه باشلار . شاطر چهره‌لرینه مندیل صالللایه‌رق بوقدر اشاغی یه‌قدر اینن جسور طیاره‌مز جیلرمزك انجق بو مسافه‌ده قهرمان توركلر اولدیغنی اکلایان روسلر طارمه طاغین برصورتده قاچمغه باشلار . طبانجه وقلنج ترسی ضربه‌لریله مؤسسی یالانجی بر انضباطله‌انداخته یلته‌نن قطعاتك اوزرلرندن تکرار یوکسلمکه باشلایان طیاره‌مز روسلرك پرخوف وحیرت آچلمش آغزلری قارشیسنده فریخ‌وفخور سالماً عودت ایدر . »

سویلی طیاره جیمز پرتواضع شوحکایه‌یی نقل ایتدکدن صکره استحفاف فکارانه بوکولمش دود قلرندن غیراختیاری شوسوزلردو کولمشدی:

« — انسان بویله جین دشمن قارشوسنده اوچمقدن، هوادهٔ یوش، قارشوسنده هیچ برمانع کورمه‌دن دولاشمقدن بیاغی اوصانیور . »

یاوه‌ز زرهلیسنده چلیك وجودلر

بحریه ماکنه‌جی چراق مکتبی طلبه‌لری — تعلیم کیسنده ادمان تعلیمنده

değil düşmanlarını bile hayran bırakan bir iktidar ve azimle çalıştı; 8 Kânun-ı sânî 331'de vukû bulan şedîd ve hûn-rîz bir harbi düşman için elim ve müthiş, bizim için emsalsiz bir gâlibiyyetle tezyîn etti. Mahza kendi sebat ve şecâatiyle ihrâz olunan bu mühim zafer üzerine sevgili alayının mübarek bayrağı altın ve gümüş muhârebe madalyalarıyla taltif ve tezyin edilmiş, Fazıl Bey nâmı herkesin meshûr-ı hürmet ve muhabbeti olmuştur. Her ulaşdığı harbi şanla esâme ve zaferle ikmâl eden Hakkı Fazıl Bey vatanına medyûn olduğu hizmetleri ifâya muvaffakiyetinden dolayı pek büyük sevinçler hissetti. Bize gönderdiği mektuplarının her birisine Allah'ın himmetiyle iptidâ ettiği bu vazîfe uğrunda hayatını feda edeceğinden bahseder, dâima temenni-i şehâdet eylerdi. Şîrâne hamâset ve şecâatini mütevâzi ve necîp etvârıyla setreden Fâzıl Bey rûhâni bir sevinçle harpten harbe koşar. Zaferden zafere, şandan büyüklüğe yükseliyordu. Nihayet Irak vukûât-ı harbiyyesinin mühim ve zîşân eserlerinden biri olan yirmi yedi mart harbinde hüdâpesendâne bir gayret ve besâletle çalıştı. Kahraman süngülerimizin huzûr-ı heybet ve dehşeti önünde dûçâr-ı hezimet olan makhûr ve perîşan düşmanı takib ve tarassud ederken o pek sevdiği sancağının kırmızı ve nurlu gölgeleri altında can verdi. Ve bu sûretle

Mihal Gâzizâde Kaimmakam
Şehid Hakkı Fazıl Bey

Almanya'da Libenştayn kaplıcalarında taht-ı tedavide bulunan yaralı Osmanlı zabitanından bir kısım
Oturanlar: Sağdan; Mülazım-ı evvel Halid, Yüzbaşı Aziz, Yüzbaşı Cemal ve Ahmed efendiler

serâpâ kan ve ateşten ibaret hayat mücâhedesine muhteşem bir hâtime çekdi. Muazzez ve şanlı bir hayattan, kanlı ve sessiz bir ölüme geçen şehid Fâzıl Bey aralıklarından kan sızan tabutuyla semâ-yi ebediyyete revân olurken o melâl-engiz vaz-ı pür-sükûn ve heybetiyle bize son bir nasîhat ve takîb edilecek bir tarîk-i hidâyet ve selâmet gösterdi: Benim gibi olmaya çalışınız!

Bu mümtaz ve faal askere ne mutlu ki hepimiz için mukarrer olan ölüm ona vazifesi başında, silahı elinde mülâkî oldu. Ben bu kıymetli şehidin hatıra-ı muazzezine ithaf-ı ta'zîmât ederken müşa'şa hayat ve bu muazzam memât için gıptalar taşıyorum.

ŞEHİT HAKKI FAZIL BEY[*]

Mukaddes vatanın aşk-ı müebbedi uğrunda çarpıştığımız bu halâs harbinin bize kaybettirdiği fakat tarihimize necîb milletimin o kitab-ı şan ve şöhretine kazandırdığı muazzez bir kâfile-i şühedâ var. Selâmet ve istikballer nâmına ölümle kucaklaşarak kendi muazzez ve sevgili hayatlarından din ve vatan için bir ömr-i müebbed ihzâr ve ihdâ eden bu fedâkâr ve lâyemût insanları tanımak, onları kalplerimizin en hâr ve samîmî hürmetleriyle yâd ve tevkîr ederek hamâsetli menkabelerini dinlemek bizim için feci olduğu kadar şerefli ve gurur-bahş bir vazifedir. İşte bugün Felâhiye'nin semâ-yı âteşini altında galibiyet ve zaferimizin bir nişâne-i hamd ve şükrânı olan tâbut-ı zî-hûn ve heybeti önünde kemâl ve hürmetle eğildiğimiz son nefesine kadar vatanı için yaşamış ve çalışmış muhterem bir kumandanın fedakârlık ve hamâsetle mâlâmâl hayat mücâhedesinden bahs ile o mütevâzi ve sevgili kahramânı tanıtmaya çalışacağım:

Felâhiye cephe-i harbinde ihrâz-ı mertebe-i şehâdet eyleyen Kaimmakam Mihal Gâzizâde Hakkı Fâzıl Bey'in ufûliyle muktedir bir asker, milletimizin nadir yetiştirdiği bir kumandan kaybetmiş oluyoruz. Ecdâdından mevrûs hamâset ve asâleti, hissi necâbet ve fazîletle tetvîç etmiş olan Fâzıl Bey'in saf ve temiz Müslüman göğsü altında necîb duygular taşıyan güzel kalbi yalnız vatanın i'lâ-yı şân ve şevketi, milletin terakki ve teâlîsi için titrerdi. Harbin îlânını azim bir sürûrla karşılayan Hakkı Bey bidâyet-i harpte kalbinin eski ve ateşli kinini söndürmek için Moskof hudûduna koştu. Mevcûdiyyetinin bütün varlığıyla çalışarak azîm harpler yaptı. Müteaddid mahallinden yaralandığı halde vazîfesine olan merbutiyeti, vatanına karşı beslediği muhabbeti onu harp meydanından ayırmadı. Gösterdiği şecâat son derece mazhar-ı takdîr olarak 1 Eylül 331'de Kaimmakamlığa terfi eyledi.

Artık Kırk Üçüncü Alay orduda şerefli bir nâm kazanmıştı. Bu fedâkar alayın menâkıb-i besâletinden bahs edenlerin nazarlarında derhal Fazıl Hakkı Bey tecessüm ediyor. Herkes onun huzûr-ı şecâat ve fedâkârisinde hürmetle mütehassis oluyordu. Bir müddet sonra Gazi-zâde Gazi Hakkı Bey'e Irak'ta mülâki oluyoruz. Fâzıl Bey bu cephe-i azîmi kendisine dehâ-yi harbine vâsi bir meydan-ı celâdet ve imtihan buldu. Müteaddid muhârebeler icrâ ederek yalnız bizi

İdâremize gönderilen bir mektuptan *

شهيد حقى فاضل بك[*]

مجال غازى زاده قائمقام
شهيد حقى فاضل بك

مقدس وطنك عشق مؤيدى اوغرنده چارپيشدبغمز
بو خلاص حربنك بره غائب ايتديردبكى قطع تاريخمزه
نجيب ملتمك او كتاب شان وشهرتنه قزاندبردغى معزز
بر قافله شهدا وار . سلامت و استقبالمز نامنه ثولومله
قوجافلاشه‌رق كندى معزز و سوكيلى حياتلرندن دن
و وطن ايچون بر عمر مؤيد احضار و اهدا ايدن
بو فداكار ولايتوت انسانلرى طانيمق، اونلرى قلبلرمزك
الك حار و صميمى حرمتلريله ياد و توقير ايدرك حاضرلق
منقبه‌لرنى دينكلمك بزم ايچون فجيع اولديغى قدر
شرفلى و غرور بخش بر وظيفه‌در . ايشته بو كون
فلاحيه‌نك سياى آتشينى لشده عاليت وظفرمزك برنشانهٔ حمد وشكرانى
اولان تابوت ذى خون و هيبتى اوكنده كمال حرمتله ايكيلديكمز صوك
نفسنه قدر وطنى ايچون پاشامش وچاليشمش محترم بر قوماندانك فدا
كارلق وحماسله ما.مال حيات مجاهده‌سندن بحث ايله اومتواضع وسوكيلى
قهرمانى طانيمغه چاليشه‌جغم :

فلاحيه جبههٔ حريندە احراز مرتبهٔ شهادت ايلەين قائمقام ميخال
غازى زاده حقى فاضل بكك اولياله مقتدر بر عسكر ، ملتمزك نادر
پشديرديكى بر قوماندان غائب ايتمش
اولبورز . اجدادندن موروث حما
ست واصالتى، حسى نجابت وفضيلتيله
تنوع ايتمش اولان فاضل بكك صفات
وتميز مسلمان كوكسى آلتنده نجيب
دويغولر طاشيان كوزل قلبى بالكز
وطنك اعلاى شان وشوكتى، ملتك
ترقى وتعاليسى ايچون تپه‌ردى .
حربك اعلانى عظيم برسرورله قار
شيلايان حق بكك بدايت حربده قلبنك
اسكى و آتشلى كيتى سوندورمك
ايچون موسقوف حدودينه قوشدى .
موجودلتك وتون واراغيله چاليشه‌رق
عظيم حربلر پايدى . متعدد محلدن
يارالانديغى حالده وظيفه‌سنه اولان مربوطيتى، وطنه قارشى بسله‌ديكى
محبتى اونى حرب ميدانندن آيرمادى . كوستردبكى شجاعت صوك
درجه مظهر تقدير اولەرق ١ ايلول ٢٣١ ده قائمقاملغه ترفيع ايدلدى .
آراتى فرق اوچنجى آلاى اردودە شرفلى برتام قزانمشدى . بو فداكار
آلايك مناقب بسالتندن بحث ايدلرك نظر لرنده درحال حق بكك تجسم
ايدييور . هركس اونك حضور شجاعت وفداكارينده حرمتله متحسس
اولبوردى . برمدت صوكره غازى زاده غازى حق بكه عرافده ملاقى
اولبورز . فاضل بك بو جبههٔ عظيمى كندينه دهاى حربنه واسع بر
ميدان جلادت وامتحان بولدى . متعدد محاربه‌لر اجرا ايدرك بالكز بزى

[*] اداره‌مزه كونديلن بر مكتوبدن

دكل دشمنلرينى بيله حيران براقان بر اقتدار وعزمله
چاليشدى . ٨ كانون ثانى ٣٣١ ده وقوع بولان شديد
وخونريز بر حربى دشمن الجون اليم ومدهش بزم
ايچون امثالسز بر غالبيتله تزيين ايتدى . محض كندى
ثبات و شجاعتيله احراز اولنان بو مهم ظفر اوزرينه
سوكيلى آلاينك مبارك بايراغى آلتون وكوموش محاربه
مدالياريله تطليف وتزيين ايدلدى . فاضل بك نامى هركسك
مسحور حرمت وحبى اولمشدر . هراولاشديغى حربى شامله
ادامه وظفرلە اكمال ايدن حق فاضل بك وطنته مديون اولديغى
خدمتلرى ايفايه موفقيتندن طولايى بك يوكسك سوپخلرحس
ايتدى . بزه كوندرديكى مكتوبلرينك هربرينده الهك
محبتيله ابتدا ايتديكى بو وظيفه اوغرنده حياتى فدا ايده‌جكندن
بحث ايدر، دائما شهادت ايلردى . شيراله حماست وشجاعتى متواضع ونجيب
اطوارله ستر ايدن فاضل بك روحانى بر سويجله حربدن حربه قوشور . ظفردن
ظفره شاتدن بوبوكلكه بوكسليوردى . نهايت عراق وقوعات حربيه‌سنك مهم
وذيشان اثرلرندن برى اولان يكرمى بدى مارت حربنده خدا پسندانه برغيرت
وبسالتله چاليشدى . قهرمان سونكولرمزك حضور هيبت ودهشتى اوكنده دوچار
هزيمت اولان مغهور وپريشان دشمنى تعقيب وترصد ايدركن اوبك سودبكى
ساچاغنك قرمزى ونورلو كوللرى آلتنده جان وردى . وبو صورتله

آلمانيادە ليبن شتاين قايلجه‌لرنده تحت تداويده بولنان بادەلى عثمانى ضابطانندن بر قسم
اوطورانلر : ساغدن ٤ ملازم اول خالد ، يوزباشى عزيز ، يوزباشى جمال واحمد افنديلر .

سراپا قان وآتشدن عبارت حيات مجاهده‌سنه ختام خاتمه چكدى .
معزز وشانلى برحياتدن، قانلى وسسز براولومه كوچن شهيد فاضل بك
آراللرندن قان صيزان تابوتيله سماى امده روان اولوركن اوملال انكيز
وضع پر سكون وهيبتيله بزه صوك بر نصيحت وتعقيب ايدرلەجك بر
طريق هدايت وسلامت كوسترديى : بم كبى اولەيه چاليشكز !..

يومتاز وفعال عسكر ، نمووطلوكه هيچ‌ايچون مقرراولان اولوم اوكا
وظيفه‌سى باشنده ، سلامى الندە ملاقى اولدى . بن بو قيمتلى شهيدك
خاطرهٔ معززينه اتحاف تعظيمات ايدركن اومتضع حياتى وبومعظم ممات
ايچون غبطه ، طاشيورم .

MÜBAREK ŞEHİDLERİMİZ

Y107 T1 Kumandanı Vekili
Kıdemli Yüzbaşı Yusuf Efendi.
(12 Kanun-ı sani 330)

Y36 T4 Kumandanı Binbaşı
Abdülkadir Bey
(1 Haziran 331)

Y60 t1 Kumandanı Binbaşı
Recep Bey
(25 Temmuz 331)

Erkân-ı Harb Miralayı Haci
Tevfik oğlu İbrahim Edhem
Bey Tarih-i şehadeti:
(6 Kânun-ı sâni 330)

Y5 T3 K3 Kumandanı
Yüzbaşı Tevfik Efendi
(2 Haziran 331)

Y89 Yâveri Mülâzım-ı evvel
Mehmed Sâib Efendi
(19 Kânun-ı evvel 330)

Üçüncü Kolordu Menzil
Etıbbâsından Mükellef
Yüzbaşı Sedad Efendi
(19 Mart 331)

Birinci Kolordu
AçığındaYüzbaşı Tahir
Efendi (27 Temmuz 332)

Y32 K6 Mülâzım-ı sânisi
Mustafa Efendi
(22 Haziran 331)

Y34 t2 K3 Zâbit Vekili Ekrem
Mazhar Efendi
(26 Kânun-ı evvel 331)

Y125 Yâveri Mülâzım-ı evvel
Münif Efendi
(11 Temmuz 331)

Eczacı Mülâzım-ı evvel
Mustafa Nazif Efendi
(31 Kânun-ı evvel 330)

Tabib Muavini Karaosman
oğlu Şükrü Gündüz Efendi
(10 Şubat 331)

Y27 K9 Mülâzım-ı sânisi
Lütfi Efendi
(15 Haziran 332)

Trabzon Jandarma Alayı
Gümüşhane Taburu Korkut
Takım Kumandanı Mülâzım-ı
sâni Mustafa Efendi
(22 Teşrin-i evvel 331)

Erzurumlu Jandarma Alayı
Mükerrer Üçüncü Hudud
Bölüğü Mülâzım-ı sânisi
İbrahim Efendi
(14 Kânun-ı sâni 331)

مبارك شهيدلريمز

اركان حرب ميرالايى حاجى توفيق اوغلى
ابراهيم ادهم بك
تاريخ شهادتى: (٦ كانون ثانى ٣٣٠)

ى ٦٠ ط ١ قوماندانى يكباشى
رجب بك
(٢٥ نموز ٣٣١)

ى ٣٦ ط ٤ قوماندانى يكباشى
عبدالقادر بك
(١ حزيران ٣٣١)

ى ١٠٧ ط ١ قوماندان وكيلى قدملى
يوز باشى يوسف افندى
(٢ كانون ثانى ٣٣٠)

برنجى قول اردو آجيقنده
يوزباشى طاهر افندى
(٢٧ نموز ٣٣٢)

اوچنجى قول اردو مخزل اطباسندن
مكلف يوز باشى سداد افندى
(١٩ مارت ٣٣١)

ى ٨٩ پاورى ملازم اول
محمد صائب افندى
(١٩ كانون اول ٣٣٠)

ى ٥ ط ٣ ك ٣ قوماندانى
يوز باشى توفيق افندى
(٢ حزيران ٣٣١)

اجزاجى ملازم اول
مصطفى لطيف افندى
(٣١ كانون اول ٣٣٠)

ى ١٢٥ پاورى ملازم اول
منيف افندى
(١١ نموز ٣٣١)

ى ٢١ ط ١ ك ٣ ضابط وكيلى
اكرم مظهر افندى
(٩ كانون اول ٣٣١)

ى ٣٢ ك ٦ ملازم ثانيسى
مصطفى افندى
(٢٢ حزيران ٣٣١)

ارضروم ڤ ا ارمه آلاى مكرر اوچنجى حدود
بلوكى ملازم ثانيسى ابراهيم افندى
(١٤ كانون ثانى ٣٣١)

طرزون ڤ ا ارمه آلاى كوشخانه طابورى
كورقوت طاقم قوماندانى ملازم ثانى مصطفى افندى
(٢٢ تشرين اول ٣٣١)

ى ٢٧ ك ٩ ملازم ثانيسى
لطفى افندى
(١٥ حزيران ٣٣٢)

طبيب معاونى قره عثمان اوغلى
شكرى كوندوز افندى
(١٠ شباط ٣٣١)

etmediklerinden on altıncı sayının neşrine kadar abonelerini ikmal etmeyen abonelerimize mezkur 16'ncı sayıdan itibaren mecmua gönderilmeyecek ve kayıdları kapadılacakdır.

2- Fark-ı fiyat irsal olunurken kayıd ve iade olunmak üzre abone makbuz senedlerinin de birlikde gönderilmesi ve sened gönderilemediği takdirde abone numrosunun iş'ârı katiyetle ihbar ve reca olunur.

Rus cephesinde alman üseradan: Ordumuza gönüllü giden İslam kardaşlarımızın cihada iştirakleri

postalara tevdi' edilmekde olduğundan noksan sayıların mevrud postalardan taharrî edilmesi lazımdır. İdaremizin bu hususda mesuliyet kabul etmeyeceği tekrar ilan olunur.

Taşra Bayilerimize:

Depozito akçesi hitam bulan bayilerimiz vakt ve zamanıyla para göndermediklerinden bi'l-mecburiye irsalata devam edilemeyeceğinden yazılan mektubların nazar-ı dikkate alınarak depozito akçelerini(n)muntazaman gönderilmesi reca olunur.

Sevkiyat-ı askeriyemizden: Vagonlara bindirilmiş nakliye arabaları

Muhterem Kar'ilerimize:

1- 10 ve 11'inci sayılarımızda, mecmuamızın bir yıllık iştirak bedeli posta ücreti de dahil olduğu halde 25 kuruşa iblağ edilmiş olduğundan evvelce 15 kuruş göndererek 24 nüsha itibar edilen bir seneliğe abone olan zevatın fark-ı fiyat olarak yalnız yedi kuruş göndermeleri ve işbu farkı göndermeyenlere risalatın kat' edileceği ilan edilmişdi. Abonelerimizden bir kısmı işbu ilanımızı henüz nazar-ı dikkate alarak fark-ı mezkuru henüz irsal

Abonelerimize:

1- Mecmuanın noksan sayılarını talebe veyahud ziyaından şikayete ve abone tecdidine veya adres tebeddülüne dair sebk edecek iş'arata bila teehhür cevab verebilmek için abone numrolarının işaret edilmesi reca olunur.

2- Mecmuanın şerait-i iştirası birinci sahifede muayyen ve muharrer olduğundan bedelinin suali veya teferruatı istilama dair olan muharrerata cevab i'ta edilemeyeceği.

3- Her sayı muntazaman

محترم قارئلریمزه:

۱ — ۱۰ و ۱۱ نجی صایی‌لرمزده ، مجموعه‌مزك بر بیلك اشتراك بدلی پوسته اجرتی‌ده داخل اولدیغی حالده ۲۵ غروشه ابلاغ ایدلش اولدیغندن اوجه ۱۵ غروش کوندره‌رك ۲٤ نسخه اعتبار ایدیلن بر سنه‌لك آبونه اولان ذواتك فرق فیئات اولهرق یالکز یدی غروش کوندره‌رلری و اشبو فرق کوندره‌میانلره ارسالاتك قطع ایدیله‌جکی اعلان ایدیلمشدی . آبونه‌لریمزدن بر قسمی اشبو اعلانمزی هنوز نظر دقته الهرق فرق مذکوری هنوز ارسال ایتمه‌دکلرندن اون التنجی صایینك نشرینه قدر آبونه‌لرینی اکمال ایتمه‌ین ابونه‌لریمزه مذکور ۱٦ نجی صایدن اعتباراً مجموعه کوندریلمیه‌جك وقیدلری قایدیله‌جقدر .

۲—فرق فیئات ارسال اولنورکن قید و اعاده اولنمق اوزره آبونه مقبوض سندلرینك‌ده برلکده کوندره‌ریلمسی و سند کوندره‌یله مدیکی تقدیرده آبونه نومروسنك اشعاری قطعیتله اخبار و رجا اولنور .

مدرسی جبهه‌مزده آلمانلره اسعاد ایدن اردومزه کوکلی کبیر اسلام قرداشلرمزك جهاده اشتراکلری

آبونه‌لریمزه :

۱ — مجموعه‌نك نقصان صایی‌لرینی طلبه وياخود ضیاعندن شکایته وابونه تجدیدیله وياآدرس تبدلنه دائر سبق ایدن‌جك اشعارانه بلا تأخر جواب ویرمیلسك ایچون ابونه نومروسنك اشارت ایدلسی رجا اولنور.

۲ — مجموعه‌نك شرائط اشتراکی برنجی صحیفه‌ده معین ومحرراولدیغندن بدلك سؤالی ویا تفرعاتی استعلامه دائر اولان محررانه جواب اعطا ایدیلمیه‌جکی .

۳ — هر صایی منتظما پوسته‌لره تودیع ایدلکده اولدیغندن نقصان صایی‌لرك مورد پوسته‌لردن تحری احتمالی لازمدر. اداره‌مزك بو خصوصده مسئولیت قبول ایتمه‌جکی تکرار اعلان اولنور.

طشره بایعلریمزه :

دیپوزیتو اقچه‌سی ختام بولمه بایعلرمزدن وقت وزمانیله پاره کوندرمدکلرندن بالمجبوریه ارسالاته دوام ایدیلمیه‌جکندن یازیلان مکتوبلرك نظر دقته آلنه‌رق دیپوزیتو اقچه‌لرینی منتظماً کوندرلسی رجا اولنور .

موقیات عسکریه‌مزدن : واغونده چندیرلمش تقلیه آرابه‌لری

نیسان — ۲ | حرب مجموعه‌سی | مایس — ۱۵

ربیع الاول ۱۳۳۵ | کانون اول ۱۳

فیاتی : ۱ غروش

استانبول و ولایات ایچون پوسته اجرتیده داخل اولدیغی حالده بر سالق اشتراک بدلی ۲۵ غروش

اداره‌خانه : استانبول — جغال اوغلی قاپاغی قرون سوقاغی نومرو ۶ (تلفون ۱۸۵٤)

اوده‌سه کونده‌ره‌جك عسکر و محاربه‌دن بحث ایدر رساله مصوره

اوزاق حرب جبهه‌لرینی تفتیشده: نیش شهرنده بلغار قوماندانی، باش قوماندان وکیلمزه پویولدن یکن قطعاً تمزه‌دائر نقل ایدرکن.